

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1999. GADA
8. MARTS

<http://ieva05.lanet.lv/~luua>

№ 12

JAUNUMI

Parakstīts līgums

19. februārī Parīzē tika parakstīts līgums par zinātnisko sadarbību starp Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras departamentu un LU Starptautisko Biomedicīnas un biotehnoloģijas centru.

Līguma parakstīšanas brīdī klāt bija centra direktors E. Grēns, attēlā LU rektors J. Zaķis, AN ģenerāldirektors F. Majors (*Mayor*) un vēstniece A. Nagobads - Ābolas kundze.

Sveiciens no Kārļa universitātes

Attēlā LU rektors J. Zaķis un Čehijas vēstniece Latvijā Jana Bulenova izstādes atklāšanā

Kārļa universitāte Prāgā 1998. gada 7. aprīlī svinēja 650. dzimšanas dienu. Prāgas universitātes dibinātājs ir karalis Kārļis, tādēļ viņa vārds nemainīgi ir universitātes nosaukumā.

Lai arī LU gaida tikai 80. gadskārtu, mūsu Universitāte ar prieku saņēmusi sveicienu no Kārļa universitātes foto izstādes veidā par šīs augstskolas vēsturi un šodien.

Kā izstādes atklāšanā teica Čehijas vēstniece Latvijā Jana Bulenova - šis fakts ir apliecinājums abu universitāšu sadarbībai, izglītības un kultūras starptautiskajam apliecinājumam.

Jubileju svin Sankt-Pēterburgas universitāte

Svētku koncerts Sankt-Pēterburgas operas teātri

2. lpp. ▶

JŪSU ZINĀŠANAI

Sesijas prieki jeb viena nedēļa studentu dzīvē

Pirmdiena, 4 dienas līdz makro eksāmenam

No rīta piezvanīja Mārtiņš, aicināja braukt uz skrituļslidu slidotavu. Atteicos, jo nav laika – jāgatavojas makroekonomikas eksāmenam. Esmu nolēmis pierādīt, ka neesmu tik stulbs, kā pasniedzējiem liekas. Es jau iedomājos kursabiedru pārstiegtās sejas, kad pateikšu par desmitnieku...

Taču pēc brokastīm sākās interesanta filma, tādēļ pēc 10 minūšu ilgām pārdomām, mācības nolēmu atlikt līdz pusdienām.

Pēc pusdienām kādu stundu slaistījos pa māju, morāli sagatavojos. Vajadzētu aiziet uz veikalu – nav maizes, taču žēl tērēt laiku – tik daudz vēl ir jāiemācās! Beidzot saņēmos, apsēdos pie galda un noliku priekšā grāmatu. Pēkšņi tā sagriebējās ēst, ka pat vēders sāka rūkt. Aizgāju paēst. Apsēdos atkal. Neizkāpēc atkal sajutu, ka esmu izsalcis. Atkal aizgāju paēst. Apsēdos. Sāka niezēt kāja. Nekas, nodomāju es un atliku grāmatu. Labāk parakņāšos Internetā. Vēl taču palikušas 3 dienas līdz makroekonomikas eksāmenam!

Kāja pārstāja niezēt.

Otrdiena, 3 dienas līdz makro eksāmenam

Es kādreiz lasīju, ka vislabākais iegaumēšanas veicināšanas ceļš ir pilnvērtīgs miegs, tāpēc nogulēju līdz pusvienam. Labi paēdu. Iedvesmas pilns, atvēru grāmatu... un piezvanīja Inga. Sauca kopā aiziet uz kino. Interesanti, vai viņa pati domā mācīties pēdējā naktī? Atkal atgriezos pie grāmatas, izlasīju priekšvārdu. Māsa apsēdās pie klavierēm. Izskrēju nikns, sākam strīdēties – viņai, izrādās, ieskaite mūzikas skolā. Apsēdos. Nu bet tā taču nevar mācīties! Ieslēdzos vannas istabā. Atvēru grāmatu. Kāpēc es agrāk nemanīju, cik šeit ir sliktis apgaismojums? Šādi var sabojāt redzi. Tā nu tik tiešām nav iespējams mācīties! Aiziešu paskatīties televizoru. Vēl taču 2 dienas līdz makroekonomikas eksāmenam!

Trešdiena, 2 dienas līdz makro eksāmenam

Bija ienācis Mārtiņš. Viņš ar draugiem vakarā taisās iet uz Slepno. Nekas, tagad pasēdēšu, pēc tam staigāšu, kurp gribēšu.

Apsēdos. Izlasīju divas nodaļas. Viss ir tik sarežģīti! Aizgāju paēst – šokolāde, runā, ka uzlabo smadzeņu darbību. Izlasīju vēl vienu nodaļu. Sāku aizmigt. Atvēru avīzi – kā tad! Šodien taču trešais laika tips, un horoskopā ir rakstīts, ka Zivīm šī diena ir jāpavada atpūšoties – planētu stāvoklis ir visai nelabvēlīgs. Vispār es tam, protams, neticu, bet ir taču jā rūpējas par veselību. Labāk šodien atpūšos un labi izgulēšos, lai rīt sāktu ar jauniem spēkiem.

Man vēl taču palikusi *ve s e l a* diena līdz eksāmenam!

3. lpp. ▶

ŠAJĀ NUMURĀ:

Klāt gada pasākums

Skola '99

Šis numurs ir veltīts tiem, kas grasās studēt, tiem, kas studē un tiem, kas studē visu mūžu

DOMĀSIM KOPĀ

Būsi studējošais vai viesstudents ...?

25. februārī Senāta sēžu zālē risinājās starpaugstskolu diskusija par tēmu "Studiju formas", ko organizēja LU studiju daļa kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju (IZM). Tajā piedalījās pārstāvji no LU, RTU, Biznesa augstskolas "Turība", Banku akadēmijas, Biznesa institūta RIM-PAK Livonija, Rīgas Aeronavigācijas institūta, Latvijas Policijas akadēmijas, Daugavpils Pedagoģiskās universitātes, Liepājas Pedagoģiskās akadēmijas, Ventspils augstskolas, Latvijas Lauksaimniecības universitātes, kā arī pārstāvji no Izglītības un zinātnes ministrijas (Augstākās izglītības un zinātnes departamenta) un Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centra.

Semināra mērķis bija vienoties par termiņiem, kuri raksturo studiju procesu un kas būtu kopīgi visās Latvijas augstskolās un visās izglītību un studijas regulējošās dokumentācijās.

Ar LU izstrādāto projektu Nolikuma par studiju formām un studiju intensitāti klātesošos iepazīstināja LU docents A. Simanovskis. Pēc viņa teiktā, varēja secināt, ka šis projekts lielā mērā ir izstrādāts, vadoties pēc citu pasaules augstskolu pieredzes. A. Simanovskis uzsvēra, ka būtiskākās pārmaiņas jau ir notikušas, pārejot no stundu uzskaites uz studenta darba apjoma uzskaiti kredītpunktos bakalaura studiju programmā, kuras apjoms ir 160 kredītpunkti: "Vidēji spējīgs students programmu var apgūt četros gados. Ar noteikumu, ka students darbojas ar zināmu intensitāti". Visās augstskolās pilna laika studentam jāstudē 40 stundas nedēļā, kuras dod 40 kredītpunktu gadā (citur pasaulē augstskolās gan jāiegūst 60 kredītpunkti gadā). Tātad galvenais ir nosacījums - cik laika students var atvēlēt studijām. Ja ir iespējams studēt mazāk par 40 stundām, tas būs nepilna vai daļlaika students.

Šis projekts paredz arī tādu studiju formu kā Atklātā jeb Atvērtā universitāte. Tā gan Latvijā, gan pasaulē darbojas dažādi. Galvenokārt šis ir nepilna laika studiju tips.

Pēc diskusijām gandrīz visu augstskolu pārstāvji vienojās par pilna laika (students maksimāli izmanto augstskolas piedāvājumu; gandrīz identisks terminam "dienas nodaļa") un nepilna laika (ja students nevar regulāri apmeklēt lekcijas) termiņiem. Pirmkārt, šādi termiņi un studiju formas ir pieņemtas arī daudzās pasaules augstskolās (*full time, part time*). Otrkārt, šie termiņi atbilst Eiropas Savienības prasībām. A. Simanovskis uzsvēra, ka šāds dalījums ir "tiešām tas svarīgākais", kā arī svarīga ir tālmācība, kā iespējamā studiju forma.

Derētu piebilst, ka pilna laika studenti saņems sociālos atvieglojumus u.c., bet nepilna laika studentiem nav šādu atvieglojumu, turklāt viņus iesauks armijā. Galvenais, ka studiju režīmu izvēlas pats students.

3. lpp. ▶

ROZĪNĪTE

"Es drīkstēju nesaprast

(Dzirdēts Augstākās izglītības padomes sēdē)

Jubileju svin Sankt-Pēterburgas universitāte

◀ 1. lpp.

LU rektors J. Zaķis un Sankt-Pēterburgas universitātes rektore L. Verbicka

Sankt-Pēterburgas universitāte šogad svin 275 gadu jubileju, tādējādi kļūstot par vecāko augstskolu Krievijā.

Kā uzsvērusi universitātes rektore

L. Verbicka - Sankt-Pēterburgas universitātes vēsture līdz šim tikusi dažādi interpretēta. Daudz bijuši izkropļojumi, "baltie plankumi", taču tagad, rakstot vēstures grāmatu, uzsvars likts uz fakultāšu organizāciju, institūtu atklāšanu, zinātnisko biedrību rašanos, izgudrojumiem, zinātniskajiem atklājumiem un universitātes beidzēju sasniegumiem.

Sankt-Pēterburgas universitāte savu dzimšanas dienu datē ar Pētera I 1724.

gada 28. janvāra pavēli, kad vienlaicīgi atklāta arī Zinātņu akadēmija.

LU rektors J. Zaķis vienoties par LU un Krievijas augstskolas tālākas sadarbības iespējām.

SVEICAM

Divkārša jubileja

Imants Plotnieks

1. martā Mazajā aulā bija pulcējušies neparasti daudz cilvēku - LU pasniedzēji, studenti, daudzu citu augstskolu mācībspēki, mākslas un kultūras pārstāvji. Iemesls - tika godināts sabiedrībā pazīstams profesors - Imants Plotnieks. Godājāmajam profesoram kolēģi no LU Pedagoģijas un psiholoģijas institūta bija sarūpējuši skaistas 70 dzīves un 50 darba gadu jubilejas svinības.

Dr.psych., Dr.habil. paed. Imants Plotnieks visiem saviem līdzilvēkiem ir iemācījis, ka mīlēt nevar visus, bet jābūt labvēlīgam pret visiem. Labi dotais gaiši tapa atdāvināts jubilarām.

Žurnāls "Kentaurs XXI" pilngadnieks

Žurnāls "Kentaurs XXI" ir sasniedzis pilngadību, jo septiņu savas pastāvēšanas gadu laikā ir aizklidinājis jau līdz 18. numuram. Tāpat kā visus iepriekšējos, arī šo numuru apvieno viena kopīga tēma - "Valoda un kultūra", kas šobrīd šķiet ļoti aktuāla un nozīmīga. Žurnāla zinātniskā redaktore ir Dr. phil., LU Baltu valodu katedras docente Sarma Kļaviņa. Šajā numurā tiks publicēta vesela virkne valodniecībā tik svarīgu darbu, kuru autori ir izcili, visā pasaulē plaši pazīstami zinātnieki: V. fon Humbolta raksts "Valodu raksturs" no viņa grāmatas "Par Kavi valodu Javās salā", ukraiņu un krievu filologa A. Potebnas raksts "Valoda un tautiskums", šveiciešu lingvisti F. de Sošira darbs "Sinchroniskā lingvistika" (2. daļa no viņa apjomīgā "Vispārīgās valodniecības kursa"), amerikāņu lingvisti E. Sepīra runa Amerikas Lingvistu biedrības konferencē "Valodniecība kā zinātne", Krievijā dzimušā valodniece un literatūrzinātnieka R. Jakobsona raksts "Valoda salīdzinājumā ar citām saskarsmes sistēmām" un franču semiotiķa R. Barta apercere "Runas veidu iedalījums". Visus šos materiālus no oriģinālvalodām tulkojuši Latvijā pazīstami un ievērojami speciālisti - Dz. Lele-Rozentāle, U. Leitis, M. Treilona, I. Lase, B. Apine, A. Lauzis, A. Ginters un jaunā, Francijā (Sentetjēnā) studējošā valodniece G. Vilsone. Priekšvārdus šiem materiāliem sagatavojuši kompetenti valodnieki - S. Kļaviņa un A. Lau-

zis. Šo numuru noslēdz Šveicē dzīvojošā Ženēvas Tulkus institūta docente I. Alkšņa apercere par G. Flobera romānu "Bovārī kundze" - "Kas atklājas tekstā". Šī aizraujošā pētījuma 1. daļa publicēta žurnālā "Kentaurs XXI" 13. numurā. Šo savā pētījuma daļu I. Alkšnis nosaucis visai intriģējoši - "Pārdomas par putniem, podiem un pelēcēm". Un visbeidzot numura izskaņā veido M. Briedes-Makovejas spoža eseja "Valodas ceļojums Laikā un Telpā", kas ir fragments no viņas topošās grāmatas (pirma rakstnieces eseju grāmata "Vārda kārdinājums" nāks klajā apgādā "Minerva" 1997. gadā un, šķiet, vēl ir nopērkama grāmatnīcās). Žurnāls, protams, galvenokārt domāts studentiem un pasniedzējiem, taču tā tematika - "Valodas un Kultūras savstarpējās saiknes un attiecības" - nenoliedzami varētu ieinteresēt visplašāko lasītāju loku.

Kā visi pilngadnieki, arī žurnāls "Kentaurs XXI" cer uz kādu dāvanu - to, ka to pirks un lasīs, tam piekritīs un ar to strīdēsies, un tādējādi tā jubilarām būs vislabākā velte un atzinība vai, citādi sakot, neviltošs gandarījums, ka tu patiešām kādam esi vajadzīgs. Vēl mazdruscīn pacietības, un aprīļa vidū žurnāls parādīsies J. Rozes u. c. grāmatnīcās, kā arī avīžu kioskos.

Uz drīzu redzēšanos!

LEONS BRIEDIS,
žurnāla "Kentaurs XXI"
galvenais redaktors

LU 80

"Tu spoža debess zvaigzne..."

Seminārs mākslas vēsturē pie profesora B. Vīpera 1934.g. pirmais no labās B. Vīpers, otrā - Z. E. Berkholce

1999. gads ir nozīmīgs atceres gads Latvijas kultūras dzīvē - uz savu astoņdesmitgadi var atskatīties Nacionālā opera, Nacionālā bibliotēka, Latvijas Universitāte. Vienu no jubilarēm sumina Latvijas Nacionālā bibliotēka, izstādot apskatei rokrakstu fondos uzkrātos materiālus par LU. Izstādes moto - Ausekļa dzejolis "Latvju augstskolai" ataino vēl visai tālo sapni par augstāko izglītību latviešu valodā nacionālās atmodas laikā pagājušā gadsimta 60. - 70. gados.

beigušo latviešu skaits sniedzis tūkstošos (tos uzskaitījis F. Mīlenbahs Jelgavā), bet Latvijas neatkarības proklamēšanas laikā jau apmēram 25 latviešu zinātnieki darbojas kā mācībspēki dažādās augstskolās

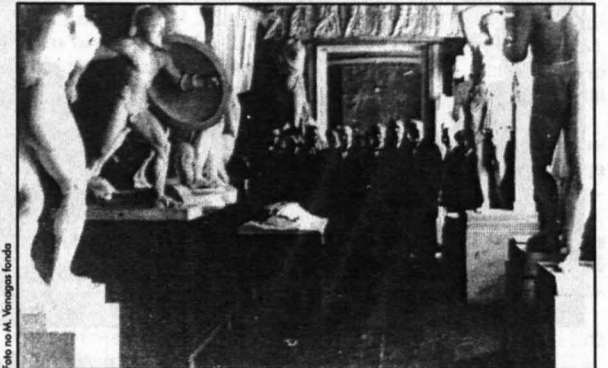

Bijušais LU rektors E. Felsbergs ar meitu Lūciju un dēlu Albertu

Par tādu sapņu ne tikai Kronvaldu Atis un "Gaismas pils" autors, bet arī citi studējošie un nestudējošie latvieši. Dzejoli 1874. gadā komponējis Baumaņu Kārlis, un dziesma bijusi visai populāra Pēterburgas latviešu studentu un skolotāju vidū. Ideja, vīzija par augstskolu ir tik dzīvīga, ka iegūst par "avižu pīles" veidolu. 1877. gadā vairāki Rīgas laikraksti - "Rigische Zeitung", "Baltijas Vēstnesis" - ziņo, ka kāds zemnieks Vecpiebalgā testamentā novēlējis "isti latviskai augstskolai" 20 000 rubļus. Piebalgas mācītājs Guleke šādu ziņu noliedz: pat Piebalgā nav tik bagātu zemnieku. Ironija? Tomēr jau šim laikā tiek sperti praktiski soļi, kas tuvinā augstāko izglītību latviešu valodā. Vairāki Latvijas augstskolas organizētāji uzsver, ka par pirmo augstskolas šūniņu uzskatāma Rīgas Latviešu biedrības Zinību jeb sākotnējā Zinātņu komisija, kas izveidota 1869. gada maijā, ar valodas un vēstures, dabaszinātņu un mākslas sekcijām. Īpaši atzīmētas t. s. "vasaras sapulces", kas pagājušā gadsimta astoņdesmitajos un deviņdesmitajos gados apzināja un pulcēja akadēmiski izglītotos latviešus un bija kupli apmeklētas.

Lai arī starp LNB Ausekļa rokrakstiem, kas glabājas LNB, nav "Latvju augstskolai" veltītā dzejojuma, eksponēts cits Ausekļa un Baumaņu Kārļa kopdarbs - "Dziesmu vītols", kura titullapa vēsta: "RLB ZK apgādāts latvju studentu stipendijām". Blakus - Zinību Komisijas dokumenti par darbību studentu stipendiju lietā 1893. un 1903. gadā.

1908. gadā, kad no Rīgas Latviešu biedrības aprindām nākošais Augusts Butulis dibina Latviešu Izglītības biedrību, studējošo un studijas

Mākslas vēstures kabinets LU pastāvēja līdz 1940. gadam

Krievijā un citur, turklāt tikpat daudzi gatavoja uzsākt akadēmisku karjeru.

Izstādē apskatāmas dokumentālas liecības par Universitātes atklāšanu un darbību, bet galvenais akcents likts uz bagātīgo materiālu par Universitātes organizētājiem un divdesmito un trīsdesmito gadu docētājiem - Ernestu Felsbergu, Pēteri Zālīti, Paulu Dāli, Rūdolfu Jūrgenu, Augustu Tenteli, Franci Balodi, Jāni Endzelīnu, Eduardu Balodi un citiem. Tas saistīts ar rokrakstu nodaļas specifiku, jo par Universitāti visvairāk vēsta personāliju fondi, kur sastopam pašu akademiķu autogrāfus, viņu saraksti, fotoattēlus, atmiņas par viņiem. Īpaši bagāts ir rakstnieces Eduarda Baloža, lauksaimnieka Andreja Mierkalna, vēsturnieku Jāņa Zemzara, Roberta Malvesa un daudzu citu fondi.

Mirklis LU mākslas kabinetā, praktiskās psiholoģijas laboratorijā, LU aulā, mirklis - ielūkojoties studentu lekciju piezīmēs, semināru fotouzņēmumos un studiju darbos. Izstādē apskatāms 1939. gadā godalgotais studiju darbs "Aprīķu baznīca" no bagātā Studiju darbu, disertāciju un lekciju fonda. Katra mācību gada beigās sevišķi izraudzītas komisijas novērtēja studentu sacensību darbus. No 1920. līdz 1938. gadam piešķirtas 29 zelta un 7 sudraba medaļas, kā arī godalgoti daudzi diplomdarbi. Balva bija zeltkaļa S.

Seminārs Ēģiptes vēsturē pie prof. F. Baloža

Berca kaltā zelta medaļu ar Atēnas profilu (zinātņu simbols), devīzi "Scientiae et Patriae" un Latvijas Universitātes emblēmu. Nezinām, vai to saņēma I godalgas ieguvēja Erna Berkholce 1939. gadā. Bet te viņa redzama - mākslas vēstures seminārā blakus semināra vadītājam Borisam Vīperam.

Tikai nedaudz ieskicēta Universitātes kūsājošā sabiedriskā dzīve. Rokrakstu fondos atrocamas ziņas jau par pirmajām latviešu studentu korporācijām Tērbatā - "Fraternitas Academia Dorpatiensis", "Lettonia", Rīgas Politehniskā institūta korporācijām "Selonija", "Tālavija", Rīgas latviešu studentu savienību, kas 1926. gadā sadalās korporācijā "Patria" un studentu vienībā "Kāvi" u. c. Par Latvijas Universitātes studentu biedrībām savās atmiņās un atstā-

Foto no Vēstures dzimtas fonda

Foto no M. Vānagāns fonda

Foto no M. Vānagāns fonda

tajos attēlos stāsta aktīvi tā laika līdzdalībnieki. Tā Teodors Vankins bijis studentu vienības "Kāvi" un Studentu vienību savienības biedrs, Lūcija Vankina darbojusies studentu vienotnē "Ausma". Par "Ausmas" darbību visai bagāti materiāli rodami arī Valentīnas Lasmanes un Ģermaņu dzimtas fondos. Zelmāra Lančaņa fondā atradīsim ziņas par dabaszinātņu studentu biedrību, valodniece Marijas Saules - Sleines fondā - LU Filologu biedrību, Melānijas Vanaņas rokrakstos - LU Filozofijas biedrību, bet kooperatora Pētera Lapiņa apjomīgie manuskripti vēltīti vairākiem simtiem LU studentu korporāciju un biedrību, kā arī zinātniskajām biedrībām 20. - 30. gados.

Ceram, ka nelielā izstādē rosinās LU vēstures pētniekus un interesentus kļūt par mūsu lasītājiem. Izstāde apskatāma līdz šī gada jūnijam Reto grāmatu un rokrakstu zinātniskajā nodaļā Jēkaba ielā 6/8.

Turpmāk sadarbībā ar "Universitātes Avīzi" iepazīstināsim lasītājus ar visai maz zināmiem LU darbības aspektiem un personām, kas cieši saistītas ar LU, piemēram, Universitātes muzikālo direktoru Artūru Bobkovicu un viņa vadīto LU kori, slavenu diriģentu Ādolfu Ābeli un LU Studentu dziedāšanas biedrību un kori "Dziesmuvara".

VIJA STIKĀNE,
LNB Reto grāmatu un
rokrakstu zin. nod.

(Turpinājums nākošajā UA)

DOMĀSIM KOPĀ

Būsi studējošais vai viesstudents ...?

◀ 1. lpp.

Pretrunīgas domas tika paustas par terminu "Pilna laika neklātieņu studijas". Tika secināts, ka šāda veida studijas ir iespējamas tikai ne daudzās studiju programmās un ka diez vai kāds Latvijā atbalstīs šādu studiju veidu.

Diemžēl netika rastas atbildes uz daudziem jautājumiem. Piemēram, kas ir kontaktstunda (Vikmane: "Lekcija nav kontaktstunda"; Simanovskis: "Lekcija ir kontaktstunda, jo pasniedzējs ir pieejams; vienalga, ko viņš dara."), vai likvidēt terminus "klātieņu" un "neklātieņu",

vai vienas un tās pašas studiju programmas var tikt realizētas dažādās formās?

Tika secināts, ka katram studiju kursam jānosaka ilgums.

Vēl tika apspriesti termini "studējošais", "viesstudents", "klātieņu" un "eksternis". Pilnīgi skaidrs bija, ka **studējošais ir tas, kurš ir imatrikulēts**; gan pilna, gan nepilna laika students. Toties par **augstskolas personālu tiek uzskatīts tikai pilna laika studējošais**, ko arī nosaka Ministru kabineta Augstskolu likums (7.02.99.). Lielākās diskusijas izraisīja termins "eksternis",

radās jautājums, kā un kādu diplomu viņš iegūst.

Pēc notikušajām diskusijām var secināt, ka pašlaik Latvijas augstskolās ir nedaudz atšķirīgas studiju formas, atšķirīgas studiju programmas, kam pakļauts studiju un diploma iegūšanas veids.

Pagaidām vēl nav pieņemts galīgs lēmums par pareizu terminu formulējumu, tādēļ semināra dalībnieki nolēma savus priekšlikumus iesniegt IZM.

LINDA KALNIŅA,
Filoloģijas fakultātes studente

Sesijas prieki jeb viena nedēļa studentu dzīvē

◀ 1. lpp.

Ceturtdiena, 1 diena līdz makro eksāmenam
Piecelos nomākts, sāp galva. Ieģāju dušā, tad paēdu. Moka divains nemiers. Atvēru atkal grāmatu, salīdzināju ar kursa plānu – jāizlasa 17 nodaļas! Pa vienu dienu taču tas nav iespējams, ko nu tagad ķerties klāt, kritīšu tikai lielākā panikā. Trīs dienas esmu nosēdējis mājās, tā jau nedrīkst. Kaut kur jāiziet. Piezvanīju Mārtiņam, tad Ingai. Abi mācīšoties, šodien nekur neiešot. Pie velna!

Nu, nekas. Galu galā ko nozīmē kaut kāds stulbs eksāmens salīdzinājumā ar Visumu! Pie tam tas ir tikai otrais kurss. Kam vispār tā makroekonomika dzīvē vajadzīga? Nevie-

nā darbā to neprasa. Čerčils, lūk, pat decimālskaitļus neesot mācējis, bet kā dzīvē iekārtojās! Lūk, Mārtiņš – teicamnieks, bet pat mobilā telefona nav! Arī Signe viņu pametusi.

Aizgāju viens uz bāru, pasēdēju. Gan jau kaut kā nokārtošu. Desmitos aizgāju gulēt. Rit no rīta eksāmens.

Piektdiena, makro eksāmena diena.

Četri. Mārtiņam - deviņi. Ingai arī. Nu, nekas, ieskaite tomēr ir, seminārs apmeklēju.

Gan paspīdēju nākošajā eksāmenā! Līdz tam taču veselās četras dienas!

INTA GOLUBEVA,
Ekonomikas un vadības fakultātes studente

IEPAZĪSIMIES

"Rododendri ir interesanta un cimperlīga kultūra"

Kad vecāku pēdās iet bērni un kļūst par viņu darba līdzveicējiem un ceļa gājējiem tajā pašā jomā, mēdz teikt, ka viņu visu dzīslās rit šīs profesijas asinis. Tā ir arī Kondratoviču ģimenē, kur vecāki bērņus ieinteresējuši bioloģijā. Šajā reizē - saruna ar profesora Riharda Kondratoviča dēlu - ULDI KONDRATOVIČU - Bioloģijas fakultātes augu fizioloģijas katedras docentu.

- Kā jūsu dzīvē ienāca šī savdabīgā zinātne?

- Esmu audzis bioloģiskā vidē, jo mans tēvs pēc studiju beigšanas tika iecelts par Botāniskā dārza direktoru. Dārza teritorijā mūsu ģimenei bija dienesta dzīvoklis, un dzīvot šādā vidē bija ļoti interesanti. Botāniskais dārzs - tā ir oāze tuksnesī, jo visapkārt brauc mašīnas un tramvaji. Ar laiku iemīlējām šo vietu.

Biologu asinis rit mūsu visu dzīslās. Mana māsa arī beidza biologus, arī māte bija biologs, arī man bija skaidra izvēle. Tēvs arī priecīgs, ka es viņa lietas mēģinu turpināt. Nevēlos pretendēt uz viņa panākumiem, jo tos diez vai kādreiz pārspēšu, bet prieks, ka mums veicas.

- Kā veidojies jūsu zinātnieka ceļš?

- Esmu bioloģijas doktors - disertāciju aizstāvēju 1993. gada aprīlī. Tās tēma bija par rododendru pavairošanu.

Kļuju par lektoru fakultātē, bet trīs gadus vēlāk - par docentu. Mani pienākumi saistīti ar augu anatomijas un fizioloģijas mācīšanu. Mans zinātniskais darbs joprojām ir saistīts ar rododendriem, galvenokārt, ar to pavairošanu. Tā ir ļoti interesanta un cimperlīga kultūra - jāzi-

na visādi "knifīņi" un nieciņi, lai šos augus pavairotu. Arī selekcija iet uz priekšu - tur aktīvi darbojas tēvs, un mums ir ļoti daudz jaunu šķirņu. Šobrīdējais uzdevums ir tās vairot.

- Kādas interesantas lietas, jūsuprāt, notiek Universitātē?

- Pēdējos piecos gados, manuprāt, notiek paaudžu maiņa, kad mūsu laika pedagogi pamazām iet pensijā. Nomainīta notiek strauji, bet, būsim godīgi, nav jau tik daudz to vietā nācēju. Jaunākās paaudzes mācītspēkiem un zinātniekiem tā ir diezgan liela slodze. Par to gan nevar sūdzēties, jo ārkārtīgi patīkami, ka ir darbs un tas ir interesants.

Vēl kāda lieta. Kā mēs agrāk uz Maskavu orientējāmies, tā tagad visi taisās uz Eiropu. Vairāk tas ir labi, bet brīžiem tā ir kā tāda apmāta sekošana visām tām lietām. Acīmredzot, tas ir arī neizbēgami. Līdz ar to arī mācību programmas tiek pārkārtotas zinātniskā orientācijā, vairāk orientētas uz Rietumu pusi.

- Kādas jaunas vēsmas ir jūsu fakultātē?

- Pirms pāris gadiem saistībā ar jauno bakalaurs apmācības programmu mēs pirmkursniekiem ieviesām tādu kursu, kas saucās "Vispārīgā bioloģija". Par TEMPUS sadarbības naudiņu ir iegādāts pietiekami daudz šīs grāmatas eksemplāru Universitātes bibliotēkai. Studentiem piedāvājam vispārīgās bioloģijas apmācību, pamatojoties uz šīs grāmatas modeli. Tā nav akla sekošana šīm lietām, jo pasniegšana notiek saistībā ar Latvijas īpatnībām. "Vispārīgās bioloģijas" ideja ir tāda, ka viena gada laikā students iegūst vispārīgu ieskatu katrā no bioloģijas nozarēm. Studenti ir apmierināti un uzzina daudz interesantu lietu. Otrajā mācību gadā, kad studentiem jāšak specializēties, viņi jau zina, kas kurā priekšmetā būs, un vēlāk - 4. vai 5. semestrī - viņi apgūst paplašinātos un padziļinātos akadēmiskos kursus.

Kas biedē? Tā ir izteikta specializēšanās, "ielīšana" savā šaurajā specialitātē. Citādi sanāk tā, ka pēc 1. kursa students ir viszinošākais, bet pēc tam redzeslauks sašaurinās. Piemēram, ja, iegūstot bakalaurs grādu, kāds molekulārais biologs vairs zīlīti no žubītes neatšķirs, vai balto panātri - no nātres. Ta-

jā pašā laikā tas, kurš būs specializējies savvaļas dabas pētīšanā, piemēram, nezinaš, ko nozīmē gēnu ekspresija. Tie gan ir ekstrēmi salīdzinājumi, bet tāda tendence ir.

- Vai jums bieži izdodas aizbraukt uz Babīti - rododendru audzētavu?

- Man tagad fakultātē pēdējos gados ļoti pieaugusi slodze - ne tikai mācību, bet jāveic arī dažādi organizatoriska rakstura darbi - kursu vadīšana, jaunu profesionālo programmu sastādīšana skolotājiem. Tāpat jāgatavojas programmu akreditācijai. Biju arī vispārīgā bioloģijas kursa izstrādāšanas darba grupas vadītājs. Priecājos par tiem retajiem brīžiem pavasaros, kad nāk rododendru ziedēšanas laiks - tad mazliet vairāk iespējams pievērsties Babītei. Tā lieta gan nav piemirsta, un arī ziemas laikā tur notiek nepārtraukti eksperimenti. Tēvam vairāk laika pievērsties šai lietai, jo viņš ir prom no sava administrācijas darba. Tas ir patīkami un pozitīvi attiecībā uz viņa iemīļoto augu kultūru.

Mēs abi kopā arī pēdējā laikā turpinām rakstu sēriju "Dārzā un Draivā" par rododendriem - tas varētu interesēt ļaudis, kam tuva praktiskā lieta.

- Kādi ir jūsu studenti?

- Studenti ir ļoti jauki! Grūti gan salīdzināt ar agrākajiem laikiem. Tā kā mēs nekad nepamanām, kā izmaiņas gadalaikā, tā arī ir ar studentiem. Ekonomiskās situācijas izmaiņas valstī ietekmē arī augstskolu. Manuprāt, pirms pieciem gadiem fakultātē bija lielāks klusums, nenotika nekādi interesanti pasākumi. Šobrīd viss iet uz priekšu - notiek baļļuki un visādas jautras izdarības. Arī ar mācībām viss ir kārtībā. Jo pie mums nāk tie, kam bioloģija vairāk vai mazāk tuva sirdij. Konkurss mums ir pietiekams - nepilni trīs uz vienu vietu. Manuprāt, viss ir kārtībā.

Droši vien, ka mūsdienās arvien lielāku nozīmi iegūst korporācijas. Tās apvieno cilvēkus. Jo mācības vairs nenotiek kā agrāk: bija kurss, pie sienas bija nodarbību saraksts - visi kopā gāja un mācījās. Tagad katrs var izvēlēties kursu, vākt kredītpunktus. Savstarpējā kontaktēšanās kursā līdz ar to ir mazliet ierobežotāka. Iepriecinoši ir tas, ka ārpus mācībām notiek dažādi interesanti pasākumi.

- Bioloģijai droši vien tas ir liels pluss, ka tā nav saistīta ar politiku?

- Ar politiku bioloģiju gan grūti saistīt, lai gan..., piemē-

ram, klonēšanas problēmas. Vairāk kādā lietā labums arī iespējams. Problēma ir tā, ja cilvēks aizraujas, viņš vairs neredz galu. Ja nodedzinātu lietu, ko gribam sasniegt, panākt kaut ko cildenu un labu, līdz tam aiziet un apstāties - tas būtu labi. Taču nekad nebūs robežas, un tas biedē.

Ko mēs uzskatām par klonēšanu? Ja identiskas personas radīšanu, tas būtu divaini, un to grūti iztēloties. Kas attiecas uz dekoratīvajiem augiem - veģetatīvā pavairošana, ko mēs veicam ar šķirnēm, to zināmā mērā var uzskatīt par klonēšanu. Ja tā lieta attiecas uz dzīvnieku, cilvēku valsti - tur jābūt piesardzīgam. Piemēram, mūsdienās arvien vairāk cilvēkiem bojāti orgāni - tie jāpārstāda. Jādzīvo uz cita nelaiemes rēķina, ja kāds cietis avārijā - viņš ir beigts, bet viņa nieres iespējams izmantot. Pēc tām stāv rinda, un cilvēki sāk plēsties, iespējams, kā tādēļ tiek izdarītas pasūtījuma slepkavības. Tajā pašā laikā neiedomājama ir situācija - kādu bezdvēselisku organismu audzēšana, lai tikai būtu šie orgāni. Vai varat iedomāties miljūgu ēku ar augstām sētām un apsardzi, kur tiek audzēti ķermeņi. Brīdī, kad jums paliek slikti ar sirdi, tā jāoperē - jūs samaksājat naudu, par to jums no šī ķermeņa ieliek jauno sirdi. Briesmīga situācija! Iespējams, ka tas nav neiespējami. Šādas lietas man biedē.

- Kas ir jūsu tēma bioloģijā?

- Atbalstu teoriju, ka pētniecībā pastāv divi virzieni. Pirmais - ja mūs interesē objekts - putns, augs, zivis vai vienišķas sēne un tamlīdzīgi. Vēlamies pētīt, kas ar to notiek: fotosintēze, kā tās organiskās vielas tiek ražotas, kā tas atbild uz ārējās vides kairinājumu. Mūs interesē organisms. Otrā ir situācija, kad mūsu interese ir process, piemēram, elpošana un mēs piemeklējam modeļa objektu. Parasti tiek izvēlēti vienkārši modeļu objekti, ar kuriem viegli strādāt. Dzīvnieku valstī pētījumi notiek ar dažādiem dzīvniekiem - pelītēm, žurkām. Augiem piem viegli iegūstamus dīgļus - pupiņas, zirņus.

Mana situācija piedēvējama pirmajam virzienam. Objekts ir un man interesē, kas tajā notiek. Skatos pavairošanas gaitu, kā notiek jauno sakniņu veidošanās, kādas izmaiņas notiek augu lapās. Man interesē arī selekcija un jauno šķirņu uzvedība mūsu apstākļos, izturība un dekoratīvitate.

Liels pluss ir tas, ka mēs ar tēvu darbojamies ar fundamentāliem vienas ģints pētījumiem rododendriem. Pirms pāris gadiem izveidoju Internešu mājas lapu par rododendriem. Tur var apskatīties pētījumu virzienus, kas notiek saistībā ar rododen-

Uldis Kondratovičs

driem, izstrādātos diplomdarbus, kursa darbus utt.

- Vai arī jūsu ģimenē ir kāds topošs biologs?

- Savus bērņus es negribētu strikti nostādīt fakta priekšā, ka tev nu jāklūst par tās lietas turpinātāju, jo katram pašam ir jāizvēlas. Es negribu viņus vest reizi, divas vai katru dienu uz Universitāti, likt sēdēt laboratorijā un skatīties, kā studenti strādā.

Aizstāvu viedokli, ka bērnam bērņībā jānodod pēc iespējas vispusīgākas, netendētas zināšanas, lai viņš redz un saprot, kas notiek visapkārt. Lai viņam veidojas vispārīgi pasaules uztveres principi. Tāļāk lai pats mēģina atsijāt, kas ir labs un kas slikts. Protams, jāpalīdz ar padomu, jo brīdis, kad viss ir nokavēts pienāk ātri un nepamanāmi.

- Kā ar studentiem?

Pirmajam kursam, mācot daļu no vispārīgās bioloģijas, es jūtos kā tētis. Ar studentiem saprotos labi. Prieks, ka ir labas atsauksmes par "Vispārīgo bioloģiju".

Tagad ir dažādas modernas pasniegšanas iespējas - interaktīvie mācību līdzekļi uz kompaktdiskiem. Fakultātē ir ļoti laba mikroskopēšanas aparātūra - portatīva, kurai var pielikt LCD projektoru un tad mikroskopa bildi demonstrēt uz ekrāna un stāstīt. Jauno tehnisko lietu izmantošana mācību procesā to ārkārtīgi atsvaidzina. Stāvēšana pie tāfeles, lasīšana no lapas un ik pa brīžam zīmēšana uz tāfeles ar laiku kļūst garlaicīga.

Nesen bija aptauja par "Vispārīgās bioloģijas" kursu, un liels prieks bija lasīt, kur uz kādas lapiņas students bija rakstījis: "Pirms šī kursa man nebija nekādas intereses par augu anatomiju un fizioloģiju. Tagad esmu konstatējis, ka man tas ļoti patīk un varbūt pat kļuvis par manu mīļāko tēmu."

Bioloģija ir demokrātiska zinātne, un tā patiesi piesaista cilvēkus!

MĀRA SADOVSKA

MĒS PIE VIŅIEM

"Tikai tas, kurš palīdz citiem cilvēkiem, var kļūt patstāvīgs un laimīgs"

Šie vācu profesora Teodora Hellbruga teiktie vārdi sagaida ikvienu ienācēju Krakovas Sociālās pediatrijas centra vestibulā. Ka tas ir tā, liecina arī paša profesora veiktais - Vācijā viņš ir nodibinājis vairāk nekā 100, bet pasaulē vairāk nekā 50 centrus, kuros problēmbērniem tiek palīdzēti integrēties sabiedrībā.

Īpaši zīmīgas dienas Polijā, Krakovas Sociālās pediatrijas centrā bija 18. un 19. februārī, kad profesora Hellbruga aicināti, tajā ieradās Lietuvas, Kazanā (Krievija), Rumānijas, Slovākijas un Latvijas pārstāvji, kuri ir saistīti ar sociālo pediatriju. Tikšanās laikā Minhenes universitātes profesors Teodors Hellbrugs izteica prieku par to, ka šajā seminārā piedalās četru universitāšu - Minhenes (Vācija), Klausenburgas (Rumānija), Trnovas (Slovākija) un Latvijas Universitātes pārstāvji. Viņš atzīmēja, ka šī tikšanās ir veltīta universitāšu sadarbībai sociālās pediatrijas jomā, ko konkrēti varētu uzsākt rīkojot kopīgus apmācības kursus. Darbības mērķis ir rūpes par bērnu ar īpašām vajadzībām individuālo attīstību, kā arī attīstībai adekvātas un labvēlīgas vides izveidi ģimenē un skolā, sekmējot problēmbērnu integrāciju sabiedrībā.

Krakovas Sociālās pediatrijas centra direktore Marija Drevņakova savukārt izrādīja tikšanās dalībniekiem centru, pastāstīja par tā darbību un iestrādēm apmācību semināra organizēšanā. Krakovas centrā augstā līmenī attīstīta Vojtā diagnostika un terapija, Minhenes funkcionālās attīstības diagnostika un terapija, kā arī Montessori atveseļojošā pedagogija un terapija.

Bija arī vizīte pie Krakovas universitātes mācību prorektora, profesora Františka Ziejka, kurā piedalījās Trnovas universitātes rektors Ladislavs Šolts, Klausenburgas universitātes profesore Benga Ileana, Minhenes universitātes profesors Teodors Hellbrugs un Latvijas Universitātes direktors Atis Peičs, kā arī Sociālās pediatrijas centra direktors Valdis Folkmanis.

Pēc šo divu dienu tikšanās, pārrunām un diskusijām, secinājumus par pieredzēto labprāt izteica Latvijas pārstāvji.

Valdis Folkmanis - LU Sociālās pediatrijas centra direktors: Nozīmīga bija tikšanās Krakovas universitātē ar domu, ka ir jāuzsāk Montessori atveseļojošās pedagogijas mācību cikli dažādās zemēs. Piemēram, Latvijā - Liepājā - šādi kursi jau uzsākti, drīz tādi būs arī Rīgā. Tādi tiks iedibināti arī Slovākijā un Polijā. Mācību cikli būs dažādās zemēs, bet to kvalitāte būs atbilstoša standartam. Lai to noorganizētu, nepie-

ciešama kopdarbība - mācību programmu izveidošana. Pēc tam šie audzēkņi no dažādajām universitātēm, kuri būs apguvuši Montessori atveseļojošo pedagogijas ciklu, tiks ek-

li. Sociālās pediatrijas centrs ir vieta, kur šo palīdzību varēs iegūt.

Krakovā esmu tādēļ, ka profesors aicināja, lai apskatāmies, kā darbojas šis centrs un, lai savā darbā pār-

Tartu un Viļņā.

Svarīga ir izpratne par pareizu bērnu attīstību un agrīno diagnostiku. Jau pirmajos dzīves mēnešos var noteikt, vai bērnam ir psihiska vai fiziska attīstības problēma un tai seko agrīna terapija.

V. Folkmanis.

Profesors Hellbrugs arī bieži uzsver, ka runa ir daudz svarīgāka nekā kustības. Runa ir tā, ar ko iepazīstam pasauli komunikācijas veidā. Ja bērnam, kuram ir dzirdes problēmas, tās līdz sešu mēnešu vecumam netiek apzinātas, un viņš nesaņem akustisku stimulāciju, tad šis bērns zaudē iespēju apgūt valodu. No bērna, kuram ir dzirdes problēmas, viņš kļūst par tādu, kuram ir arī runas deficīts, un viņš nevar komunikēt. Šī iemesla dēļ izstrādāta dzirdes skrīninga diagnostika. To iespējams realizēt ar ehoskrīninga aparātu, ar kuru jau otrajā dzīves dienā bērnu pārbaudot, var pārbaudīt - viņš dzird vai nē. Ja nē, tad iespējams precizēt to, cik daudz viņš dzird un atbilstoši tam, apgādāt bērnu ar dzirdes aparātiem un sākt viņu trenēt. Panākt situāciju, ka dzirdes problēma nav par iemeslu tam, lai bērns neiemācītos runāt.

Rīgā esam uzsākuši agrīnu dzirdes diagnostiku Rīgas Dzemdību namā. Ja izdosies realizēt totālu dzirdes skrīningu Latvijā, tas būs konkrēts solis bērnu labā, kurš palīdzēs agrīni diagnosticēt dzirdes problēmas un agrīni uzsākt atveseļot bērnus ar dzirdes problēmām, iemācīt viņus runāt, komunikēt, nodrošinot viņu integrāciju sabiedrībā.

Universitātes ir tās, kurām jāvirza šīs lietas, jo liela nozīme ir akadēmiskai internacionālai saiknei un uz tās bāzes organizētai apmācībai. Šādu apmācību diplomu būs internacionāli un tos atzīs visās zemēs. Mēs esam uz integrētu Eiropu un ikdienā par to ir būtiski ne tikai runāt, bet pie tā arī strādāt.

A. Peičs. Profesors Hellbrugs ir viena no unikālajām personībām, kas parāda, kā jāattīstās valstīm, kā jādzīvo. Viņa sauklis, ka dzīvī galvenais ir veseli bērni. Ja visi darbosimies šī mērķa labā, to arī sasniegsim. Universitāšu apvienošana, kooperācija, akadēmijas izveidošana ir jau starptautiskas kopienas veidošana noteikta mērķa sasniegšanā.

Nina Indrāne - Montessori pedagoge. Esmu priecīga, ka man bija iespēja iepazīties ar Krakovas Sociālās pediatrijas centra darbību. Pirms tam studēju Minhenē - Rehabilitācijas akadēmijā un esmu pazīstama ar Minhenes Sociālās pediatrijas cen-

tra darbību. Krakovā bija iespēja vērot ne tikai darbu Montessori bērnu dārzā, bet vērot arī Montessori terapiju un pēc tam pārrunāt ar terapiju radušos jautājumus. Guvu arī daudz jaunu ideju, kā paplašināt Montessori materiālu klāstu, jo tas ir mūsu pašreizējais uzdevums Rīgā, LU Sociālās pediatrijas centrā.

Svarīgs uzdevums ir arī izveidot Montessori kursu ciklu Rīgā. Mūsu problēma ir nevis materiālā bāze, bet gan praktiskās pieredzes trūkums, jo mums nav Montessori bērnu dārzā. Šai ziņā varam sadarboties ar Liepājas kolēģiem, jo viņu Bērnu bāreņu aprūpes centrā notiek šīs nodarbības ar bērniem.

Šajā tikšanās reizē izveidojam kopā ar Liepājas un Viļņas kolēģiem koncepciju nacionāliem Montessori pedagogijas kursiem. Apspriedām, kādas problēmas un svarīgi jautājumi būtu jārisina katrā mācību gadā un kāda varētu izskatīties šī koncepcija.

Gundega Tomele - Montessori pedagoge no Liepājas Bērnu bāreņu aprūpes centra.

Ideja par internacionālajiem kursiem profesoram Hellbrugam radās jau pagājušajā gadā. Viņa vēlme ir, lai tie kļūtu par Eiropas kursiem. Sākumā ideja bija tāda, ka kursi ilgs gadu un tos beidzot, klausītāji saņem sertifikātu, kas būs kopējs ar vācu akadēmiju un attiecīgās valsts augstskolu, kura atbalsta šo ideju. Latvijā pagaidām tā ir Liepājas Pedagoģijas akadēmija, arī LU ir iesaistīta projektā.

Šajā reizē izstrādājam koncepciju vēl plašākai apmācībai - kursiem trīs gadu garumā. Pēc pirmā gada klausītāji saņem sertifikātu, pēc nākamajiem diviem mācību gadiem būs eksāmens un iespēja saņemt internacionālu diplomu.

Liepājā jau četrus gadus Bērnu bāreņu aprūpes centrā nodarbojamies ar Montessori speciālo pedagogiju. Tas notiek sadarbībā ar Liepājas Pedagoģijas akadēmiju. Viņi izmanto mūsu mācību bāzi un mēs esam viņu prakses vieta. Vēlamies mūsu bērniem radīt labākas iespējas attīstīties.

Andris Indāns - Sociālās pediatrijas centra sociālais darbinieks.

Esmu fizioterapeits un man bija ļoti interesanti pavērot, kā Krakovā, Sociālās pediatrijas centrā strādā speciālisti ar Vojtā terapiju. Vēl man ir ļoti daudz jāmācās un ceru, ka tāda iespēja būs, jo aprīlī profesors Hellbrugs mani uzaicināja pamatīgāk apgūt Vojtā terapiju šajā centrā. Vēlos palīdzēt bērniem Latvijā.

V. Folkmanis: Mūsu LU Sociālās pediatrijas centrs raksturīgs ar to, ka mēs īpašu vērību pievēršam agrīnai dzirdes diagnostikai un interakcijas psiholoģijai jeb interakcijas terapijai. Kolēģe Inga Adamsone pašlaik Vācijā apgūst interakcijas psiholoģiju un terapiju. Viņai atgriežoties, šajā sfērā būs mums savs speciālists. Sadarbībā ar agrīno dzirdes diagnostiku interakcijas terapija kopā ar Montessori atveseļojošo terapiju dotu iespējas bērniem, kuriem agrīni konstatēta dzirdes problēma, attīstīt valodu. Tas nāktu par labu gan bērniem, gan arī sabiedrībai kopumā. Ierosmes Krakovas Sociālās pediatrijas centrā esam guvuši, tagad Latvijā mūs atkal gaida darbs LU Medicīnas fakultātes Sociālās pediatrijas centrā.

MĀRA SADOVSKA

Latvijas, Polijas, Slovākijas, Rumānijas un Vācijas augstskolu pārstāvji Krakovas Sociālās pediatrijas centrā lēma par starptautisko sadarbību, lai palīdzētu problēmbērniem dažādās valstīs

samināti.

Svarīga lieta ir arī dažādu sociālās pediatrijas centru darbības akadēmiska koordinācija. Šajā sakarībā profesors T. Hellbrugs aicināja Krakovas sociālās pediatrijas centra direktori doktoru Mariju Drevņakovu strādāt sadarbībā ar Krakovas Jageloniņu universitāti.

Vēl tikšanās reizē tika runāts par savstarpējo sadarbību starp Jageloniņu - Krakovas universitāti, Slovākijas - Trnovas universitāti, Rumānijas universitāti un Latvijas Universitāti. Uzmanību fokusējot uz sociālās pediatrijas attīstību un virzību atsevišķās zemēs, konkrēti - organizējot Montessori atveseļojošās pedagogijas kursus, sekojot to augstajam līmenim, uzturot akadēmisko sadarbību starp universitātēm.

Atis Peičs - LU direktors. Profesors Hellbrugs pēc savas būtības ir kosmopolīts - viņam neeksistē tautības, bet gan mērķi, kuru realizācijai viņš velta savu dzīvi. Viņaprāt, tikai kopā darbojoties, var sasniegt šos globālos mērķus - cilvēces atveseļošanu un veselus bērnus. Tāpēc viņš uzskata, ka kooperācija šajā ziņā ir jāveido augstskolu līmenī. Visbeidzot viņš izteica ideju, ka universitātes varētu veidot starptautisku akadēmiju sociālās pediatrijas jomā.

Esmu pavisam nejausi "iekļuvis" šajā sfērā, kura ir interesanta un arī ļoti vajadzīga. Uzskatu, ka arī Latvijas Universitātei jādarbojas šajā jomā. Ceru, ka mēs pratīsim izmantot profesora Hellbruga labvēlību pret Latviju, LU un mūsu Sociālās pediatrijas centrs veiksmīgi darbosies. Svarīgi izveidot sistēmu, parādīt Latvijas jaunajām mammām, cik svarīgi ir pēc iespējas agrāk pārliecināties par bērna normālu veselības stāvok-

ņemtu labās tradīcijas. To, ko cilvēki šajā centrā gandrīz jau 20 gadu garumā izdarījuši, izpētījuši, izbūvējuši. Ko viņi atzīst kā nevajadzīgu, to nedarīsim, arī mums tad būs daudz vieglāk izveidot savu centru. Vēl jo vairāk tādēļ, ka profesoram Hellbrugam ir īpašs vārds attiecīgās Eiropas Savienības sfērās un viņš var līdzēt risināt dažādas lietas.

Protams, mums ir daudz problēmu - īpašumu, telpu, ēku, kas daudz ko bremzē. Tādēļ, esmu šeit, lai apmēram redzētu, ko vajag, kādām jāizskatās centra telpām un pēc tam, lai Latvijā censtos palīdzēt.

Elga Pavāre - ārste neiroloģe. Es jūtos kā ķēdes posms Latvijas sociālpediatrijas jomā, jo tā ideja nesēja esmu jau daudzus gadus. Sākumā mans uzdevums bija atrast cilvēkus, kuri vēlas mācīties Minhenē un apgūt gan Montessori pedagogiju, arī psihologi un mediķi tur ir braukūši mācīties. Daudzi no šiem cilvēkiem ir apmācīti Krakovā kā kustību terapiju, kas strādā ar Vojtā refleksoterapiju. Viens no maniem pienākumiem būs sagatavot mūsu pašu darbinieku refleksoterapijā un arī strādāt pašai.

Pa šīm dienām mēs apjautām kopējos mērķus un viens otru ļoti labi sapratām. Priecīgi bijām atkal sastapties ar profesoru Hellbrugam, doktoru Drevņakovu - viņi daudz laba devuši Latvijai. Tagad jāķeras pie darba, lai šajās dienās izvirzītos mērķus varētu sākt pildīt. Paldies šiem abiem cilvēkiem par vērtīgo guvumu šajās dienās Centrā, kurā notiek ne tikai bērnu atveseļošana, bet arī notiek pedagogu apmācības un semināri.

Mēs esam apmācījuši ne tikai pašu mediķus, un pedagogus, kustību terapeitus Latvijā, bet esam bijuši arī

LU Medicīnas fakultātes Sociālās pediatrijas centrs

1999. gada martā uzņem klausītājus internacionālajos Montessori atveseļojošās pedagogijasursos.

Pēc pamatkursa (viens gads) sekmīgas pabeigšanas, tiek izsniegts sertifikāts; absolvējot padziļināto kursu (+ 2 gadi) - starptautiski atzīts Montessori atveseļojošā pedagogu diploms.

Piedāvā:

- lekcijas Montessori pedagogijā grupām;
- praktiskās nodarbības ar Montessori materiālu (mājās, bērnu dārzā, skolā);
- praktiskās nodarbības bērniem;
- * 3 - 5 g. v. - praktiskās dzīves vingrinājumi un sajūtu attīstīšana);
- * 5 - 8 g. v. - matemātika, valoda.

Sīkākai informācijai zvanīt pa tālruni: 2-271435.

informācija no Studentu padomes Latvijas Universitātes Studentu padome

Jebkurš students, kas mācās Latvijas Universitātē, zina, kur atrodas universitātes centrālā ēka - Raiņa bulvārī 19. No šīs ēkas tiek vadīta tiek vadīta mūsu lielā universitāte, jo šī ēka ir Latvijas Universitātes vadības darba vieta, kā arī Latvijas Universitātes Studentu padomes (LU SP) atrašanās un darba vieta (126.kabinets, pirmajā stāvā).

Kas mēs esam un kā darbojamies? LU Studentu padome ir vēlēta neatkarīga studentu pašpārvaldes institūcija, kurā darbojas 25 cilvēki, kurus ievēl uz vienu gadu tiešās, aizklātās vēlēšanās, balsojot par kandidātu sarakstiem. Vēlēšanas norisinās katru gadu decembra mēneša pirmajā ceturtdienā, bet vismaz nedēļu iepriekš ir sākusies vēlēšanu agitācija, kas it nemaz savas grandiozitātes dēļ neatšķiras no Saemas vēlēšanu kampaņas. Čiņa jeb drīzāk konkurence norisinās starp dažādiem sarakstiem, kā piemēram, Nacionālā apvienība, Kosmosa noslēpumu zinātnis, Painsums, kas kļuvis jau par ilggadējiem dalībniekiem SP vēlēšanās un arī par tās ak-

tīviem biedriem. LU Studentu padomi izveidoja jau 1920.gadā, taču 1940.gadā tās darbību pārtrauca padomju vara. Pēc neatkarības atgūšanas LU Studentu padome tika atjaunota tikai 1994.gadā. Tāpat kā tās iepriekšējos pastāvēšanas gados LU Studentu padomes galvenais uzdevums ir pārstāvēt studentus un viņu intereses LU vadības institūcijās, Latvijas un starptautiskajās organizācijās. Tās pārstāvji darbojas LU Senatā (7no 48) un tam pakļautajās komisijās, kā arī Satversmes sapulcē (60 no 275). Mums Senatā ir atliekošā veto tiesības jautājumos, kas skar studentu tiesības un intereses. LU SP pieņemtie lēmumi pēc to apstiprināšanas Senatā ir obligāti visiem universitātes studentiem. Kā jau visās normālās organizācijās, LU SP ir arī sava vadība jeb prezidijā, ko ievēl SP no savu biedru vidus. Prezidijā var būt 3-6 cilvēki. Obligāti prezidijā ietilpst SP priekšsēdētājs, prezidija pirmais loceklis jeb priekšsēdētāja vietnieks un sekretārs. Prezidijam ir jāvada un jāorganizē SP darbība, jāpieņem lēmumi, jāuzņemas at-

bildība par dažādu lietu risinājumu, tomēr svarīgākie Studentu padomes lēmumi tiek pieņemti balsojot visiem kopā. Daļa darba tiek veikta komisijās - Finanšu, Izglītības, Juridiskajā, Informācijas un ārējo sakaru, Sociālo lietu, Kultūras un atpūtas un Revīzijas komisijā, kurās līdzdarboies un savas idejas realizēt var katrs LU students.

Ko mēs darām? Pirmkārt, studentu aktivitātes veicināšana. Mēs atbalstām fakultāšu studentu pašpārvalžu veidošanas un darbību, jo diemžēl ne visās fakultātēs ir izveidotas studentu pašpārvaldes, kas liecina par aktivitātes un uzņēmības trūkumu šajās fakultātēs. Mēs organizējam lielākos atpūtas pasākumus LU, piemēram Aristoteļa svētku balli u.c. Mēs līdzdarbojamies Latvijas Studentu apvienībā, kurā ietilpst visu Latvijas augstskolu studentu pašpārvaldes un kurai ir iespējas un tiesības aizstāvēt studentu tiesības un intereses valsts līmenī ar daudz lielāku ietekmi nekā augstskolu pašpārvaldēm vienām pašām.

Otrkārt, izglītības veicināšana. Lai vei-

cinātu izglītības kvalitātes paaugstināšanu LU, sadarbibā ar fakultāšu studentu pašpārvaldēm, tiek veikta pasniegēju un mācību kursu novērtēšana. Mēs organizējam arī izglītojošus seminārus fakultāšu studentu pašpārvalžu aktīvistiem.

Treškārt, informācijas aprites nodrošināšana. "Universitātes Avīzē" izveidotajā Studentu padomes lapā informējam studentus par savu darbību, dažādu citu mūsu sabiedroto aktivitātēm un dažādām studentu aktualitātēm. Aptuveni divas reizes mēnesī organizējam Info dienas, kurās tiekams LU SP un fakultāšu studentu pašpārvalžu pārstāvji. Mūsu mērķis ir arī popularizēt Latvijas Universitātes vārdu Latvijā un ārvalstīs, organizējot un piedaloties starptautiskās konferencēs un izstādēs. Ceturtkārt, studentu sociālā nodrošināšana. Pašlaik tiek strādāts pie Studentu darba biržas izveidošanas, lai varētu apkopot un izplatīt informāciju par darba piedāvājumiem studentiem. Sadarbībā ar Valsts nodarbinātības dienestu mēs jau piedāvājam studentiem darbu Vācijā vasaras

laikā. Studentu padome izplata studentu mēnešbijetes braukšanai sabiedriskajā transportā, tas nozīmē to, ka jums nav ar dekanāta izziņu rokās katru mēnesi jāme- ro garais ceļš uz TTP kasēm, jo Jūs to ļoti ērti varat izdarīt savā universitātē.

Tāda īsumā varētu būt galvenā informācija par Latvijas Universitātes Studentu padomi! Ja jums ir radusies interese par mums un vēlmē līdzdarboties, vai arī jums vajag palīdzēt atrisināt kādu problēmu, jūs tiekat mīļi gaidīti pie mums ciemos Raiņa bulvārī 19, 126.telpā, varat arī varat zvanīt pa tālr. 7223701. Ja jums ir iespēja izmantot modernākus saziņas līdzekļus, tad rakstiet lusp@lanet.lv .

ILONA BAUDA

P.S. Šī gada jūnijā LU SP svinēs piecu gadu jubileju pēc tās darbības atsākšanas 1994.gadā, bet septembrī mēs visi Latvijas Universitātes studenti svinēsim mūsu augstskolas 80. gadu jubileju!

Sveicināts, topošais mediķi!

Lai gan LU Medicīnas fakultāte ir atjaunota tikai 1998. gada septembrī, šobrīd studenti mācās ne tikai 1. kursā, bet arī vecākosursos, tajā skaitā arī studenti no ārzemēm. Medicīnas fakultātē ir izveidotas Anatomijas un histoloģijas katedra, kur studentiem ir iespēja apgūt anatomiju un histoloģiju. Katedrās studenti zināšanas apgūst, izmantojot jaunākos mācību līdzekļus - trīsdimensiju kompiuterprogrammas anatomijā, kas palīdz labāk izprast cilvēka ķermeņa telpisko uzbūvi, mulāžas, kas ir mākslīgi atveidots cilvēka ķermenis, pasaules jaunāko literatūru, kvalitatīvus mikroskopus. Anatomijas un histoloģijas katedrā atrodas arī anatomijas praktiskums, kurā studenti mācās preparēt un atpazīt dabiskos uzskates līdzekļus, piemēram, cilvēka ķermeni. Ķīmijā, fizikā, bioloģijā tiek izmantotas attiecīgo LU fakultāšu materiālās bāzes. Kā klīniskās bāzes tiek izmantotas Rīgas lielākās slimnīcas - slimnīca "Bīķernieki", klīnika "Linēzers", Jūras Medicīnas centrs, 1. klīniskā slimnīca, daudzas Rīgas poliklīnikas un ģimenes ārstu privātparakses. Ar Medicīnas fakultātes studentiem strādā vadošie LU mācītāji, zinātnieki, kuri ir profesionāli un pretimnākoši. Ja tavs spnis ir kļūst par labu mediķi, tad šī nu ir tīstā vieta.

Hei, reflektant! Kā klājas? Vai zini, kur tev mājas? Ja nezini, kur tās, Nāc durvis atvērtās!
No skolas sola droši
Pie mums tu vari nākt.
Un medicīnu braši
Tu studēt vari sākt.
Šīs dzīves gaitas sākot,
Tev nebūs viegli prātot,
Jo vajadzēs no Zēļņiem
Uz Bīķerniekiem kātot.
Kad izmisums sāks mākt,
Mēs vienmēr būsim klāt.
No nelaimes, ja vajadzēs,
Mēs spēsim tevi glābt.
Bet pietiks tagad baidīt,
Jo gribam ciemos gaidīt.
Viss nav tik drūms, kā liekas,
Ir arī jaukas lietas...

AINARS
KRONBERGS

Pavasaris Jurfakā | Šī ir Teoloģijas fakultāte

Par spīti joprojām dziļajai ziemai aiz logiem, pirmās atkušņa vēsmas jau jūtamas LU Juridiskajā fakultātē. Kā kārtīgu ziemas miegu nosnaudis lācis sāk mosties arī šīs fakultātes studentu pašpārvalde. Dibinājusies jau pirms diviem gadiem, 1997. gada janvārī, tomēr darbībā JFSP vismaz jaunāko kursu studentu vidū manīta maz. Tomēr pašpārvalde, lai arī reti kuram zināma, joprojām dzīvo un, kā izskatās, grasās atgūt otro elpu. Jāpiemin, ka tieši viņi ir bijuši tie, kas fakultātes Domē cīnījušies par tik it kā pašsaprotamām lietām kā pierakstīšanās laika uz "B" un "C" daļas kursiem pagarināšanu, panākuši, ka Juridiskās fakultātes studentiem viena semestra laikā nav vairs jāraksta trīs vai četri referāti par dažādām tēmām, bet tikai viens semestra darbs pašu izvēlētajā sfērā, utt. Vienvārdsakot, klusi un nemanāmi ir darītas derīgas un nepieciešamas lietas.

Bet, kā smejies, pašpārvaldes darbu prastī taču visvairāk saista ar dažādiem izklaidējošiem pasākumiem, kas arī nes fakultātes slavu pāri tās robežām. Šāgada fūksī tā kā mazliet īd, kā nav tikuši iesvētīti, bet te nu akmens jāmet arī viņu pašu, kā arī neaktīvo otrkursnieku dārziņā. Šogad neiesvētītie tomēr, domājams, guvuši krietnu ugunspirti pirmās sesijas noslēgumā, cīnoties ar dažu pasniegēju spilgti izteiktu nevēlēšanos atzīt tiem priekšācēlās zināšanas par labām esam, un jādāmā, ka nākamajā sezonā viņi būs noskaņoti noorganizēt kādas fūksī cienīgas atrakcijas savienī sekotājiem.

Šādu cerību pauz arī fakultātes studentu pašpārvaldes priekšniece, 4.kursa studente Inga Svarce. Sagaidot jauno pašpārvaldes paaudzi, viņa priecājas, ka viņas un domubiedru reiz uzskātais darbs tomēr netiks beigts ar brīdi, kad pašreizējais ceturtais kurss saņem savus bakalaura diplomus, un ir uzradušies, kā allažīg gan-

drīz vai pēdējā brīdī, aktīvistu, kas ir gatavi turpināt.

Joprojām maz-

liet pabērna lomā, ne īsti mīlēta un gribētā, ne īsti māmā, bet neizkļūst tomēr vēl aizvien cerību spārnotā, juristu pašpārvalde tomēr virzās uz priekšu, uz gaiso nākotni. Cerot uz savas fakultātes vadības sapratni un atbalstu, atvēlot kādu vietu zem Alma mater lielās ēkas lielā jumta, JFSP gaida visus, kam vien ir kādas labas idejas un vēlmē tās realizēt, kā arī čiņas spars. Kā mūs atrast? Tas ir vienkārši! Mēs esam visur, bet sevišķi daudz mūsu ir Raiņa bulvārī 19, tur, kur dislocēta LU Juridiskā fakultāte. Katrs, kam ir kas sakāms var atstāt ziņu pie Studentu padomes lielā dēļa un mūsu mīlošie "krustvecāki" [t.i., SP] cerams, lielus iebildumus necels. Bet Jurfaka studenti, kas līdz šim neko par šādu institūciju kā JFSP nezina, var droši griezties pie saviem fakultātes biedriem, piem., veterānēm no ceturta kursa Ingas Svarces vai Ilzes Kalniņas, pirmkursniecēm Annijas Kulvinskas vai Kristīnes Bārdiņas, pie Ineses Druvietes, Līgas Ābeles, Ilzes Ramoliņas vai Artas Snipes otrajā kursā, vai arī pie kāda no Studentu padomes Juridiskās komisijas puišiem un uzziņāt visu interesējošo.

ARTA SNIPE

Starp Latvijas Universitātes (LU) divpadsmit fakultātēm atrodama arī Teoloģijas fakultāte (TF). Tā radās 1920.gadā LU veidošanas laikā, 1940.gadā fakultāti slēdza. Vēlāk tās darbību daļēji atjaunoja, bet 1944.gadā - atkal slēdza. Tikai kopš 1990.gada 1.jūnija TF mācības atsākās ar pilnu spēru un turpinās vēl šodien.

Pie mums var mācīties ikviens, kas to vēlas (protams, pēc sekmīgi nokārtotiem iestājpārbaudījumiem), jo fakultātē ir ekumēniska iestāde, tādā tam, pie kādas reliģiskās kustības, konfesijas tu piederi, nav nekādas nozīmes.

Šobrīd TF studē apmēram 190 studentu, un, sākot ar šo mācību gadu, to iespējams darīt divās studiju programmās. Cauri laikam vairāk vai mazāk nemanīga palikusi teoloģijas programma, kuras studenti galvenokārt pēta un iepazīst kristīgo reliģiju. Otra ir jaunizveidotā reliģiju zinātnes studiju programma, kas daudz lielāku uzmanību velta reliģiju vēsturei un filozofijai, kā arī jaunajiem reliģiskajiem strāvumiem. Nākamajiem pētniekiem obligāti jānoklausās vispārējās kultūras vēstures kurss. Izvēles iespējas dotas, atliek tikai iestāties un mācīties.

Noteikti jāpiemin, ka liels uzsvars tiek likts tieši uz valodu apguvi - obligātas ir divas modernās svešvalodas (angļu, vācu), kā arī viena no tik eksotiskām valodām kā senebreju, arābu, persiešu, grieķu vai latīņu. Tā ir vienreizēja iespēja ie-

mācīties kaut ko tādu, ko neaizmirsīsit ilgi...

Visi priekšmeti ir sagrupēti sešās katedrās, kurās strādā daudzi patiesi labi un zinoši pasniegēji, kas arī ir fakultātes lielākā vērtība.

Pēc četrus gadu studijām, protams, ja sekmīgi nokārtoti visi eksāmeni un aizstāvēts bakalaura darbs, students iegūst bakalaura grādu, vēl pēc diviem - maģistra. Ja entuziasms vēl nav apsisis, tad var cīnīties arī par doktora grādu iegūšanu. Pastāv arī profesionālo studiju iespējas - pēc pirmajiem četriem mācību gadiem viens, kura laikā var apgūt ētikas vai reliģiju vēstures skolotāja profesiju.

Teoloģijas fakultātei ir sadarbība arī ar augstskolām ārzemēs un nereti mūsu studenti dodas tur mācīties, regulāri tiek lasītas ārzemju vieslektoru lekcijas, kas palaišina redzes loku.

Ļoti bieži jautā, kas mēs būsim pēc studiju beigšanas. Var atbildēt vienkārši - izglītoti cilvēki. Nav obligāti jābūt aicinājumam kļūt par garīdznieku, lai mācītos fakultātē, tur mācās visdažādākie studenti.

Bez zinību apgūšanas fakultātē noris arī samērā aktīva sabiedriskā dzīve. Mums ir studentu pašpārvalde, kas lemj par stīpendijām, organizē pasākumus un pārstāv studentu intereses. Reizi mēnesī notiek TF Domes sēde. Tie, kas vēlas, ik rītu var piedalīties svētbūrdī, ko katru reizi vada cits teoloģijas programmas students - tā ir neaizvietojaama prakse. Reizi nedēļā notiek arī dievkalpojums.

Viens no īpaši pozitīviem momentiem ir tāds, ka pie mums attiecības starp studentiem ir daudz ciešākas, jo mēs neesam pārmerīgi daudz un visi viens otru pazīstam vai vismaz zinām. Nekad nav tā, ka pēc vairākiem mācību gadiem tu pēkšņi atklāj, ka, lūk, šis cilvēciņš arī mācās manā fakultātē.

Nešaubies, ja tev mīt apņemšanās kļūt par Teoloģijas fakultātes studentu, tad nepazaudē to līdz jūlija sākumam. Gaidām tieši tevi!!!

SIGNE DEMPSONE

Vēsturnieku un filozofu ... veiksminieku fakultāte

Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte atrodas Brīvības ielā 32. Kopsummā šajā fakultātē šī gada pavasarī studēja 1300 studentu un strādā 85 augsti kvalificēti mācītāji. Šeit iespējams iegūt augstāko izglītību šādās programmās: vēsturnieku (kultūrvēsturnieku), filozofu, po- litologu, sociālā darba program- mās. 1998. gadā

bakalaura grādu ieguva 24 vēsturnieki, 8 kultūrvēsturnieki, 19 politologi, 21 starptautisko attiecību studiju novirziena absolvents, 19 filozofi, 12 sociologi un 16 sociālā darba studiju novirziena absolventi. Visas programmas ir iespējams apgūt tikai pilna laika studijās, vienīgais izņēmums ir vēstures bakalaura studijas, kur ir iespējams iegūt augstāko izglītību nepilna laika jeb neklātenes studijās. Fakultātē atrodas divas bibliotēkas, kuras ir paredzētas studentu akadēmiskajām vajadzībām, katrā no tām ir pieeja Internetam. Ir datorklase, kura ir paredzēta referātu un kursadaru rakstīšanai, šeit arī paredzēts Interneta pieslēgums.

Fakultātes ietvaros darbojas studentu pašpārvalde - studentu vēlētais orgāns fakultātes līmeņa pārstāvniecība. Studentu pašpārvalde nodarbojas ar fakultātes sociālajām lietām (vienreizējo pal- balstu piešķiršanu),

pārstāv studentu intereses fakultātes Domes sēdēs (ir veto tiesības), kur tiek izlemti daudzi studentiem būtiski jautājumi, kā arī nodarbojas ar lokālo pasākumu organizēšanu (iesvētības, Ziemassvētku balle, etc.), aprēķina stipendiju lielumu, kārtro ar studiju kredītiem saistītās lietas. Pašpārvaldes paspārnē darbojas Bridža klubs, kur ir iespējams reizi nedēļā ne tikai izbaudīt šīs spēles jaukumus, bet arī apgūt tās pamatus. Studentu pašpārvalde ir nodibinājusi un uztur labus kontaktus ar citu fakultāšu studentu pašpārvaldēm. Par studentu tradīcijām ir jāzina, ka iesvētības valda jautrība, pie fūksū pārbau- des roku pieliek gan šīs fakultātes studentu, gan arī ieaicinātie viesi. Šeit vajadzētu atzīmēt iecienīto KNZ kontrolposteni ar daudzveidīgu patīkamiem pārsteigumiem. Par balles tālāko norisi rūpējas fakultātes di- džejs, kas atskaņo sevišķi gaumīgi mūzi- ku. Tradicionāli fakultātē pasākumi mēdz norītēt ar dažādu uzaicinātu plašāk nepa- zīstamu grupu uzstāšanos, kas rada mūsu fakultātei raksturīgo jaunrades atmosfēru. Balles vienmēr norisinās līdz agram rītam, respektīvi pirmajam transportam. Kopš šā

gada pavasara iznāk vēsturnieku (fakultātes) avīze, kurā operatīvi tiek atspogu- ļota fakultātes iekšējā dzīve un notikumi. Pašpārvalde ciešā sadarbībā ar DELASSC fakultātē veido videovakarus, šeit varētu atzīmēt piemēram videokasas "Crusaders" demonstrēšanu, kas izsauca plašu rezonansi vēsturnieku aprindās (režisūra Monthly Python, bet savukārt no akadē- miskā viedokļa filmas izstrādāšanā pieda- lījušies visas pasaules atzītākie vēstures speciālisti šajā laika periodā). Reizumis tiek tirāžēti T-krēkli ar fakultātes simbo- liku. Šobrīd norisinās fakultātes karoga konkurss - studenti iesniedz ārkārtīgi daudz dažādu interesantu versiju par eventuālo fakultātes simboliku (sākot no smalki izstrādātiem metiem līdz dažādu alus šķirņu etiķetēm). Fakultātes pašpārvalde atrodas pašā Rīgas sirdī, virs Saktas me- gaveikala, tikai nedaudz piepūles uznest savu ķermenīti līdz trešajam stāvam, at- rast viedo ceļu līdz sieviešu tualetēm, spert trīs soļus tālāk, izdzirdēt griezīgas mūzi- kas skaņas un klusi piekļautvēt pie šīm svē- tajām durvīm. Mums, Universitātes sva- rīgākajiem studentiem ir būtiski atrasties

centrā un visu fiksēt vēsturei, interpretēt un vēlmē visu apsvērt. No izcilākajiem pašpārvaldes darbiniekiem ir jāatzīmē vē- stures maģistra programmas 2. kursa gigants Valdis Kuzmins, plašākās masās pazīstams sen segvārda Igaunis, vēl viena odio- za personība ir Vecais Punks (iespējams, ka arī viņš ir maģistrants, bet par viņa ve- cuma kļīst dažādi nostāsti), pēc pases da- tiem Roberts Līnis, Dievs pasarg' patrā- pīties tam zem smagās rokas (pašlaik arī pašpārvaldes priekšsēdētājs), gāztais ex- priekšsēdētājs Uvis Lapsiņš, plašāk pazīst- tams kā Lāpstiņš, no sieviešu dzimuma bū- tu jāatzīmē Smecernieks, Brīnišķā Laura un tā bez sava gala un malas, jo visi esam jauni un skaisti. Kopsummā mūsu fakul- tātē ir diezgan viegli iestāties bet, laikam rītot, ir pagrūti noturēties, jaunā statistika vēsta, ka no 45 vēsturniekiem beidz 24, bet jebkurā gadījumā šis laiks, kuru mēs pavadām fakultātē ir tas, kas mums pa- liks uz visu mūžu, kā arī draugu pūlītis, kas strauji pieaug, mums ies līdzī cauri gadsimtiem. Tā ir mūsu dzīves patīkamā- kā nasta.

ROBERTS LĪNIS

Informācija no Studentu padomes Ekonomikas un vadības fakultātes studenti - veiksminieki gan mācībās, gan dzīvē

Kā jau tas ierasts, par ekonomikas nozarei piederošajiem runā un domā kā par veiksminiekiem un perspektīvu bagātiem cilvēkiem. Protams, ka pats pirmsākums šādai labklājības bagātai dzīvei ir fakultātes sienās, kad nekas vēl nav īsti skaidrs par savu nākotni un ir atkarīgi tikai no paša studenta uzņēmības un gribasspēka.

Bet kas tie būtu par studiju gadiem bez izpriecām un rūpēm par pārējiem studentiem un viņu interesēm. Par to ir atbildīgi pašī jautrākie un sevi apliecināt gribošākie studenti, kas kopsummā ir Studentu pašpārvalde.

Šīs organizācijas pirmdbinātāja bija Ekonomikas fakultāte (tajā laikā Aspazijas bulvārī atradās divas fakultātes - Ekonomikas fakultāte un Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte). Šis sviniņais brīdis notika 1994.gada 19.maijā, un tās dibinātāja bija Inga Samoviča. Kā galvenais mērķis tika noteikts pārstāvēt studentu intereses gan fakultātes līmenī, gan augstākās instancēs. Tika uzsākta arī brīnišķīga tradīcija - balļu rīkošana fakultātes studentiem.

Pašreiz Ekonomikas un vadības fakultāte ir pati lielākā pēc apjoma visā

Latvijas Universitātē un arī studentu pašpārvalde var lepoties ar lielo tās dalībnieku skaitu. Tiek turpinātas jau pirmsākumos iesāktās tradīcijas un arvien kaut kas tiek iesākts no jauna.

Pirms vairāk nekā gada tika iesākts projekts sadarbībā ar valdību un Unibanku par studentu kredītiem, kas paredz, ka katrs sekmīgi studējošais students, protams, ja pats to vēlas, var iegūt Unibankas izsniegtu ikmēneša kredītu Ls 35 apmērā un lietot to tik ilgi, kamēr mācās Universitātē. Kredīta atmaksāšana sākas pusgadu pēc studiju beigšanas un termiņš, kurā ir jāatmaksā šis kredīts, ir 7 gadi. Pašlaik ļoti liela daļa studentu ir izmantojuši šo iespēju un ieguvuši kredītu.

Par visām aktualitātēm, kas norisinās fakultātē un arī ārpus tās, ziņo ikmēneša Studentu pašpārvaldes avīzīte "Ziņotājs". Tajā ir ietverta informācija gan par mācībām, gan par izklaidi un arī dažādi varbūt nenozīmīgi nieciņi, kas piesaista mūsu lasītāju.

Studentu pašpārvalde ir ieinteresēta arī sporta pasākumu sakār, kas laiku pa laikam notiek visā Universitātē, jo fakultātes savā starpā cīnās dažādos sporta vei-

dos un ir taču jāaizstāv savas fakultātes gods, lai kopsavilkumā gada beigās tieši mēs būtu tie aktīvākie un sportiskākie.

Protams, nevar nepieminēt arī tik nozīmīgu lietu kā balles. Kā pirmo varētu minēt jauno studentu pilntiesīgu ieviešanu studentu dzīvē, kas izpaužas dažādu pārbaudījumu izturēšanā un svinīgā zvēresta nodošanā. Kā loģisks nobeigums šim pasākumam, protams, ir Fukšu balles, kas parasti tiek rīkotas Mazajā gildē un ir studentu papildītā. Šis pasākums ir viens no apmeklētākajiem un atzītākajiem, jo visi taču vēlas iegūt pilntiesīga studenta statusu.

Neizbēgamas arī ir Ziemassvētku izdarības ar līksmošanu fakultātes ēkā divu dienu garumā un vakartērpu balli. Šī, manuprāt, ir pati greznākā un jaukākā tradīcija no visām, kas ir iedibinātas pa šiem gadiem fakultātes sienās.

Pa starpu līdz notikumiem maijā ir vēl dažas balles, kuru tematika katru gadu mainās. Tā var būt gan 1.aprīļa Smieklu balles, gan uz 8.martu "Sieviete - dabas viskaistākā kļūda" u.tml.

Bet galvenie notikumi šajā pusgadā risinās tieši maija pirmajos datumos, jo tad

ir Ekonomu un vadībnieku dienas. Tas ir pats grandiozākais pasākums visa gada laikā un noris 5 dienas. Fakultāte šajās dienās ir rošību un dažādu interesantu notikumu pilna. Tad arī tiek organizētas Studentu pašpārvaldes vēlēšanas. Tajās var piedalīties ikviens fakultātes students, izsakot savu viedokli par to, kādai dalībnieku ziņā ir jābūt studentu pašpārvaldei. Arī paši studenti var kandidēt uz vakantajām vietām veidojot savus sarakstus. Studentu pašpārvaldē tiek uzņemti 25 oficiālie locekļi, kas

ir pilntiesīgi darboties šeit, bet tas nenozīmē, ka tikai viņiem ir tiesības piedalīties tradīciju turpināšanā un jaunu ieviešanā. Katrs, kurš vēlas pielikt savu roku kopējā darba veikšanā, ir laipni gaidīts.

LU EVF STUDENTU PAŠPĀRVALDE

Foto - TOMAS GRINBERGS

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

Ģeogrāfs ... Jau pats vārds skan ar zināmu aristokrātijas piegaršu, un liek atsaucēt atmiņā laikus, kad pa mūsu zemīti staigāja ne viens vien grāfs un grāfiene. Izrādās, arī mūsdienās tādi vēl ir saglabājušies un kuplā pulkā sastopami LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē. Pat fakultātes mājieta ir savdabīgi aristokrātiska, jo atrodas vienīgajā Rīgas ielā, kas pilnībā uzbūvēta daudzslavētājā jūgendstilā. Un kuras gan citas fakultātes studentiem ir iespēja aiz sava vārda un uzvārda rakstīt cēlo grāfa titulu un ik rītu sveicināt brīnumdaiļos Alberta ielas namus?

Bet ja nopietni, tad LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte (LU ĢZZF), bieži vien kārtības labad dēvēta par Ģeogrāfijas fakultāti, savā cienījamajā - teju 55 gadus garajā mūžā, līdzīgi kā gādīga māte, savā klēpī ir izauklējusi veselu plejādi Latvijā un aiz tās robežām pazīstamu ģeogrāfu un ģeogrāfiņu. Tie tad arī ir galvenā šīs fakultātes vērtība, kas nepagurušī nes *fača* slavu no mutes mutē, no rokas rokā, no sētas sētā un tā pāri plašajām jūrām un augstajām kalnu grēdām līdz pat vistālākajiem apaļīgās planētas nostūriem.

meistariem, norit plecu pie pleca - gan ģeologiem, gan videniekiem, gan ģeogrāfiem. Tas tamdēļ, ka nepieciešamās pamatzinības visiem ir līdzīgas. Vecākajos kursos parādās aizvien atšķirīgākas izziņas studiju novirzieni starpā, līdz ceturtajā kursā dažādu programmu studenti satiekas vien dažās lekcijās.

Tomēr studiju programmu starpā pastāvošās atšķirības ir tikai formāli rāmji, jo visu ģeostudentu savstarpējai sadarbībai, tāpat kā globālajām parādībām - mieram un ārstiēm, robežas neeksistē. Fakultātes sabiedriskajā, politiskajā, saimnieciskajā un seksuālajā dzīvē ļaudis netiek šķirti atkarībā no izvēlētajā studiju virziena - Zemes, pazemes, virszemes, gaisa, ūdeņu un klejojošo zvēriņu pētniekos. Izcilis pierādījums tam no laikiem, kad pastāvēja tikai viena studiju programma, ir neizskaužamais *ģeogrāfa* nosaukums ikvienam, kas fakultātē sabijis mazliet ilgāk par semestri. Šis sugas vārds, neatkarīgi no izvēlētajā studiju programmas satura, tiek piešķirts ikvienam Albertielas desmitā nama iemītniekam un velkas līdzī tālākajā dzīves ceļā kā koša pāva aste. Iespējams,

grāfa-meklētāja-klaidoņa stihija.

Daljai studentu, kas pirms iestāšanās ģeogrāfos mugursomu un ugunskurā gatavotu malīti skatījuši vien Zīla Verna grāmatu ilustrācijās, jauns sevis atklāšanas un izziņas posms sākas jau pēc pirmā kursa. Pēc pavasara sesijas, kas ģeogrāfiem, kā jau privilēģētai tautai pienākas, notiek mēnesi agrāk nekā citiem galvaspilsētas gāzēs smokošajiem ziņību kalnā kāpējiem, visi jaunizceptie pasaules izziņātāji mēnesi pavada kādā klusā un burvīgā Latvijas nostūrī. Oficiāli šis pasākums saucas "lauku kubs", tomēr tautas mutē aizvien tiek dēvēts par praksi. Nu jau vairāk nekā 10 gadus par klušo un burvīgo Latvijas nostūri pasludināta Taurenes apkaimē esošā Lodesmuiža, kur istā muižā savu prakses laiku divas vasaras pavada topošie grāfi un grāfienes.

Dzīvošana prakšu bāzē saistās ar dažādiem vēlākajā ģeogrāfa dzīvē noderīgiem elementiem. Te studenti, parāļi praktiskajam iemaņam ģeoloģijas, topogrāfijas, biogeogrāfijas, ainavmācības, hidroloģijas, geomorfoloģijas, augšņu zinātnes un citu gudrību jomā, apgūst arī "izdzīvošanas" skolas elementus - pārtikšanu no tuvējos ezeros un Gaujā noķertajām zivīm, Taurenes parkā savāktajiem vīngliemežiem, mežā uzietajām nepazīstamajām sēnēm. Augstās zinātnes dzīti, ļaudis ik dienu no agra rīta līdz vēlai naktij pavada iedalītos mācību poligonos, kautoties ar odiem, apkaimes supiem, badīgajām ērcēm, un atsevišķām čūsku sugām; uzmērot simtiem apvidus punktu, veicot vairākus kilometrus garo nivelēšanas gājienus pie Viņa Augstības Repera, augšņu horizontu meklējumos pārvietojot vairākas tonnas aramzemes un aptaujājot vai pusi pagasta iedzīvotāju. Tā kā pētāmie poligoni tiek izlozēti, tad kādai domu biedru grupai tiek poligons, kas atrodas otrapus ezeram. Jaunie racionāļi nemēro vis vairākus kilometrus garo ceļu apkārt ezeram, bet nolemj brienot šķērsot ezera galā esošo purvu un upīti... Pat rūdītākie

galvaspilsētas aristokrātiskā bāluma piekritēji prakses vidūi ikvakara braucienus uz Rīgas dzīvokli sagatavoto karsti puotojošo vannu nomaiņa pret daudzkārt veselīgāko un spirdzinošāko ikrīta peldi Rīgas ezerā.

Prakšu jomā puzšbāka tiesu priekšā pārējo virzienu studentiem ir jaunie ģeologi, jo papildus Vidzemes augstienes pazemes slāņu apgūšanai šie mēro arī tālāku ceļu gabalus. Skaudības vērti ir ģeologu "mobiliā" prakse, kas norisinās nedēļu garā laivojumā pa Gaujas Nacionālo parku, kur tiek izziņāta neskatītāmu dabas pieminekļu ģeoloģiskā uzbūve. Otrs papildlements ģeologu praktiskajā izglītošanā ir pāris nedēļu ilgs Ziemeļģeotijas vareno klinšu un degslānekļa atradņu apmeklējums, bet pagaidām vistālākā prakse norisinās Šventokšijas kalnos Polijā. Iespējams, ka jau visai drīz oficiālā prakse atkal notīs arī Rietumsibirijā.

Neapsīkstos kā kalnu upes un neiznicināmās kā nezāles ir ģeogrāfu tradīcijas. Spilgtākā no tām - kopš neatminamiem laikiem notiekošs pasākums - Georallijs. Tam nav nekāda sakara ar vieglo auto iestūrēšanu grāvi vai labprātīgu auto sadauzīšanu pret kokiem ceļa malā, jo Georallijā nav arī paša ceļa. Ierastā ceļa vietā kalpo kāda no 777 Latvijas upēm, kas garākas par 10 km. Katru pavasari un rudeni fakultātē ieskanās jautājumi - "...nu, tev laiva ir?, ...kur lai dabū airus?, ...kā lai salāpa to saplēsto pūslī?...". Šāda gaisotne liecina, ka visai drīz kādā no Latvijas upēm metīsies vairāki desmiti krāsaini tērptu, ar ariem un daudzmai drošiem peldlīdzekļiem bruņotu vīru un sievu, lai ģeocij atklātu vēl vienu dzimtas zemes stūrīti. Tikai ģeogrāfiem raksturīga īpatnība, ka līdz ar studiju pabeigšanu nebeidzas dalība Georallijā, jo cienījamākajiem veterāniem ralliju skaits iesniedzas jau trešajā desmitā.

Ģeogrāfi, kā jau ceļotājiem pienākas, ir ļoti sportiska tauta, par ko ik gadu liecina pārliecinoša uzvara LU Lielās balvas izcīņā. Katru rudeni - oktobra sākumā ģeogrāfi savu sportisko varējumu vairo un apliecina Ģeosporta svētkos jeb veselības veicināšanas divdienu pasākumā "Ronīši", kas norit tāda pat nosaukuma sporta bāzē piejūras iekšējā Klapkalniem. Šeit noris ģeomilžu spēkošanās basketbola, volejbola, futbola, svaru bumbas cilāšanas, virves vilkšanas, nereti arī peldēšanas sektorā.

Vērienīgs pasākums ir fakultātes gadskārtu atzīmēšana, kam velīta vesela nedēļa no saspringtā ģeodzīves ritma. De-

cembra sākumā ik uz soļa viss liecina par Ģeodienu norisi - tiek puškota fakultāte, izstādīti hobiji, gatavoti pikanti jautājumi pasniedzējiem, izspēlēti Ģeodienu basketbola turnīri, demonstrēti gada labākie fotogrāfi fakultātes studentu izpildījumā, kur labākais mirklā tvērējs saņem ceļojošo Lielā Didriķa balvu. Ģeodienu ballē tiek pasludināts fakultātes daiļākais pāris - Mīs un Mistērs, kā arī gada cundurs - īpašs, lielākoties traģikomisks gadījums, ko paveicis kāds no fakultātes studentiem. Reiz par cunduru kļuva kāda pirmkursnieka pakļūšana zem tramvaja, kas beidzās bez redzamām sekām, bet par pēdējo cunduru pasludināts rudenīgs peldējuma uz Roņu salu mēģinājums.

Tā kā par īstenu ģeogrāfu var kļūt tikai pacietīgs ļautiņš, tad ģeogrāfu Fukšu balle notiek ļoti vēlu - tikai februārī. Tas izslēdz iespēju iefuksēt kādu pirmās sesijas sliekšni pārvarēt nespiejīgu individuāli. Fuksenes temats daudz aplūkotus Latvijas presē, it īpaši iztirzājot nežēlīguma un ciniskuma spektus. Tāpēc, lai mierinātu topošo ģeogrāfu vecāku mīlošās sirdis, atļaušos apgalvot, ka pēdējā ģeogrāfu Fukšu balle varētu pretendēt uz gadsimta humānākā un intelektuālākā pasākuma nosaukumu. Šķiet, lielākā daļa fukšu nebija paspējuši aizmirst vidusskolas fukšu balles peripetijas, tamdēļ līdz pēdējām brīdim gaidīja ko šausmīgu. Bet nekā...

Visus fakultātē noritēšos pasākumus rīko un daļēji arī finansē fakultātes Studentu padome. Tomēr tās darbība fakultātes atpūtas industrijas uzturēšanā ir tikai viens no tās darbības laukiem. Lielākā daļa puļu tiek velīta studiju procesu optimizēšanai, kvalitatīva un mūsdienīga studiju satura nodrošināšanai. LU ĢZZF Domē četras domnieku vietas ir Studentu padomes pārstāvjiem. Šie četri domnieki pilnvertīgi piedalās fakultātes Domes darbā, gan Domes sēdēs, gan komisijās. Tiem ir tādas pašas balsstiesības kā citiem domniekiem - lektoriem, docentiem un profesoriem. Studentu padomes pārstāvji var ietekmēt jebkura Domes lēmuma pieņemšanu, jo tiem ir veto tiesības.

Tāda ir dzīve LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē, kuras studentu pulks ar katru gadu aizvien pieaug. Pieaug arī ģeogrāfu apgūtās teritorijas, tāpēc nebūtu jābrīnās, ka kāds Latvijas džungļos vai aiz Latvijas robežām sastaptis latviski runājošs īpatnis, kāpjot kārtējā kalnā, sēžot laivā trakajošas upes vidū vai nakšņojot patiltē, uz jautājumu, "Kāpēc tu tā dari?" sniegs atbildi - "Tāpēc, ka esmu ģeogrāfs".

MĀRTIŅŠ VIMBA,
LU ĢZZF 4.kursa students

Studijas LU ĢZZF norit trīs bakalaura un maģistra studiju programmās, kuru vidū kuplākā studentu skaita ziņā ir ģeogrāfijas studiju programma. Tās sekmīga pabeigšana garantē diplomu saņemšanu, kurā oficiālas instances atzīst, ka 4 gadus auditorijas solus deldējušais, vasaras svelmi un ziemas spelgoņu pārcietušais, maļu malas izklaipojušais, visus "akmeņus" pazīstošais un ar neapsīkstošu ceļotkāri apveltītais indivīds ir cienīgs līdz kapa malai nest cēlo ģeogrāfa titulu. Līdzīgs liktenis piemēlē arī divu citu fakultātes studiju programmu censoņus, kas, nokārtojuši visas formalitātes, saņem atiecīgi ģeologa un vides zinātnes bakalaura grādu. Varētu šķīst, ka vides zinātnes un ģeoloģijas studenti ir kas atšķirīgs no "parastajiem" ģeogrāfiem, tomēr atšķirīgas ir tikai studiju programmas. Liela daļa no skaistajām vasaras praksēm, kurās jaunie ģeozinību vergi no teorētiskiem pārtop par rūdītiem sava amata

ka nereti vārds "ģeogrāfs" tiek lietots, lai apzīmētu kāda īpatņa dzīvesveidu vai noteiktu diagnozi...

Studijas fakultātē paver aizvien neapjaustus šīs zemes apvāršņus. Ja cilvēks nav izteikti bailīgs vai radis ik vakaru vadīt pie māmiņas sakurtā kamīna kādas daudzstāvu mājas priekšpēdējā stāvā, tad studējot rodas vilinājums dažus no šiem apvāršņiem skatīt paša acīm. Te sākas ģeo-

nu pie Viņa Augstības Repera, augšņu horizontu meklējumos pārvietojot vairākas tonnas aramzemes un aptaujājot vai pusi pagasta iedzīvotāju. Tā kā pētāmie poligoni tiek izlozēti, tad kādai domu biedru grupai tiek poligons, kas atrodas otrapus ezeram. Jaunie racionāļi nemēro vis vairākus kilometrus garo ceļu apkārt ezeram, bet nolemj brienot šķērsot ezera galā esošo purvu un upīti... Pat rūdītākie

Foto - TOMAS GRINBERGS

Infodienas

24. februārī notika šī gada pirmā INFO diena, uz kuru bija ieradusies aktīvāko (un visādi citādi labāko) fakultāšu studentu pašpārvalžu pārstāvji. Tad, lūk, arī seko ziņas no pašpārvaldēm:

Biologos nu jau tradicionāli pašpārvaldes vēlēšanās ir uzvarējis saraksts BB, pateicoties tam vai arī citiem labvēlīgiem apstākļiem, pašpārvaldes sapņi par savu telpu, iespējams, šogad īstenosies. Neatkarīgi ne no kādiem apstākļiem biologos bija Valentīna dienas balle, kurā katrs kārtīgs biologs uz-

skatīja par savu pienākumu kaut ko zaudēt...cits žaketi, cits nevaibību...

Ekonomos vēl nav aizmirsta Valentīna dienas balle, kad jau sāks plānot nākošo - būšot tematiskā. Temats gan vēl nav skaidri zināms, bet datums gan - 8. aprīlis! Pašpārvaldes pagrabtelpā ir ievilkts Internets (beidzot tiks dibināti sakari ar ārpusauli!), kam par godu izmānīts arī interjers. Vēl viens radošs "pasāciens" - ir izstrādāta Ekonomikas un vadības fakultātes studentu pašpārvaldes kārtības rullis, kura nežēlīgākais punkts aiz-

liedz jebkādu reibinošu vielu lietošanu pašpārvaldes telpā līdz plkst18⁰⁰.

Vēsturniekos jau kādu laiku pašpārvaldei ir jauns priekšnieks, saukts Punks. Tad nu arī viss notiek... Sestdienas talcas laikā bez jebkādas žēlastības tika izmests iepriekšējās pašpārvaldes pielūgsmes objekts - vecais kserokss. Lai stiprinātu jaunās varas spēku un fakultātes garu, ir vajadzīgs fakultātes karogs, tāpēc 25. februāra pasākumā "Valentīndienas atraugas" iekļūt varēja, tikai uzrādot karoga skices! Pašpārvalde domā par da-

tora iegādi vēsturnieku bibliotēkai, lai beidzot studentiem būtu pieeja Interneta plašumiem. Sadarbībā ar Vācijas-Latvijas Sociālo zinātņu centru reizi nedēļā tiek organizētas dokumentālo filmu video pēcpusdienas...nu, ļoti izglītojoši.

Ģeogrāfos pavasara semestris tradicionāli uzsāks ar fukseni, un tikai īstie ģeogrāfi to pārdzīvoja. Nākošgad par īstu ģeogrāfu kļūt būs vēl grūtāk, jo plānots samazināt budžeta studentu skaitu. Ja esot noteikts ikgadējā Georallija laiks un maršruts, kas gan vēl

tiek turēts noslēpumā.

Pedagoģi aizvadījuši kaislīgu volejbola nakti, ieradusies bija arī ķīmiku komanda, kura, protams, tika sagrauta. Grandiozas sporta aktivitātes ir plānotas arī tuvākajā nākotnē: 1.aprīlī notiks 2. Pedagoģu atklātās olimpiskās spēles. Fakultātes avīze *LUPEpsitāte*, neapšaubāmi, cenšas konkurēt ar veco, pieredzējušo *Universitātes Avīzi*, un tiek gatavots jau trešais numurs.

Zinas interpretēja
ELITA BAKLAŅE

informācija no Studentu padomes Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes studentu pašpārvalde

Tiem, kas to vēl nezina, varu pateikt - LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte (tālāk tekstā Ped. psih. fak.) atrodas Rīgā, Jūrmalas gatvē 74/76. Fakultātes teritorija ir kā maza studentu pilsētiņa, ko no visām pusēm aptver koki un apstādījumi. Īpaši šo skaistumu izjūt pavasarī un vasarā, kad kokiem ir izplaukušas lapas un apkārt dzied putni. Savukārt rudenī, apbruņojušies ar nažiem un groziņiem, studenti itin mierīgi, no mācībām brīvos brīžos var ievākt dabas veltes sēņu izskatā un nodrošināt savam izsalkušajam kuņģim vakariņas. Tieši tāpēc daudzi studenti fakultāti mīļi dēvē par "meža fakultāti", "meža skolu" utt. Citu fakultāšu studentu leksikonā ļoti bieži tiek lietots arī cits apzīmējums - "bedre", kas lielā mērā gan saistīts ar kopmītnēm (atrodas blakus fakim) un tikšanu prom no tām. Ciemiņiem tā iepatīkas pie mums, ka tie aizmirst visu uz pasaules un palaiž garām diezgan nozīmīgus dzīves brīžus.

No laika gala studentus ir pavadījušas daudzas un dažādas problēmas, kas saistītas ar mācību procesu, studentu tiesību ieviešanu, pasākumu organizēšanu, koordinēšanu utt. Tieši tādēļ 1997. gadā, pēc citu fakultāšu parauga, Ped. psih. fak. nodibinā savas studentu pašpārvalde (tālāk tekstā SP), kas šīs lietas varētu risināt. No tie simboliskas vēlēšanas, kur ar balsu vairākumu tiek ievēlēti vienīgi saraksts,

11 cilvēku sastāvā. To vidū tādi fakultātē pazīstami un vēsturē iegājuši cilvēki kā Dzintars Melngailis (Dakterītis), Uldis Plūmīte, Mārtiņš Vērdiņš, Uldis Katlāps (Kaplis), Artūrs Kalniņš (Ringo Stārs), Jānis Bērziņš (Bērzs), Sandra Šinčina, Liene Stērniece, Lienīte Slišāne un tā laika SP priekšsēdētāja - Sandra Valaine. Kā jau brīvā Latvijā tas pieņemts, Ped. psih. fak. vadība ir ļoti atsaucīga un jaunizveidotai SP piešķir savu mājvietu - 215. telpu vecajā korpusā.

Pirmajos divos gados SP darbojas samērā bikli un nevarīgi, jo trūkst pieredzes un nav īsti, no kā mācīties. Bet neskatoties uz to, tiek paveikti daudzi darbi un ielikti ļabi pamati tālākai SP darbībai. Nodibināti ļabi sakari ar citu fakultāšu SP, labiekārtoja SP telpa, rīkoti sporta turnīri (basketbolā, voleibolā, hanbolā), nodrukāti T-krekli (rīkots konkurss par fakultātes simboliķu), dažādu tematisku pasākumu organizēšana: Valentīna diena, 1. aprīlis - pedagogu olimpiskās spēles (biatlons, orientēšanās, galda hokejs), raibā nedēļa (katru nedēļas dienu citā krāsā) un ar senām tra-

dicijām apvītā Fukšu balle. Tie ir tikai daži no tā laika SP veikumiem, jo visus vienkārši nevar uzskaitīt un atcerēties. Un cik tad var kavēties vēsturē? Ir 1999. gads, tūkstošgades beigās - Ped. psih. fak. SP no maza neglītā pilēna ir pārvērtusies par

(abi bijuši klāt pie SP šūpuļa), Uno Strazdiņš, Ģirts Zembergs, Gundega Gajevska, Santa Ulīnāne un Inga Meldere. Pēc statistikas datiem iepriekš minēto cilvēku sastāva ir darbojies visveiksmīgāk visā SP vēsturē.

Par to runā mūsu darbi:

- 1) Fukšu balle - piedalās "Bukums un draugi", visi fukši paliek dzīvi un veseli;
- 2) līguma parakstīšana ar SIF par ISIC (starptautisko studentu) karšu izplatīšanu uz vietas fakultātē;
- 3) pēc neliela pārtraukuma tiek deleģēti jauni pārstāvji Ped. psih. fak. domes sēdēm;
- 4) fakultātes avīzes izdošana - pirmo reizi Ped. psih. fak. vēsturē;
- 5) Elvīsa fankluba dibināšana "Pie četriem Elvisiem";
- 6) Ziemassvētku balle - ar galdiņiem, divām skatuvmēm, striptīziem utt.;
- 7) Fukšu ballē uzņemtas filmas

pagaidām 2 numuri, (iznāk kā sanāk);- 8) aktīva līdzdalība Ped. psih. fak. akreditēšanā.

Ilggadējās SP darbības rezultāts mums ir radies savs priekšstats par studentu aktivitāti vai pasivitāti (arī tā gadās) kopumā. Secinājumi ir izdarīti, tādēļ manifestē tautai! Katram Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes studentam ir tiesības organizēt pasākumus, rīkot dažādas akcijas, un maldīgs ir uzskats, ka tas viss ir jādara tikai studentu pašpārvaldei. Nav jārūpēties, ka mēs veltēsim, bet kāpēc to ļaut izdarīt citiem. Studentam pašam ir jābūt patstāvīgi realizēt savas ieceres, nepaļaujoties uz kādu citu. Studenti visos laikos ir bijuši sabiedrības aktīvākie un nemierīgākie slāņi. Tad kāpēc to ņemt un nepierādīt tieši Tev!

Ar savām idejām, ierosinājumiem un jautājumiem droši varat griezties studentu pašpārvaldē 215.telpā (vai rakstiet uz ppfsp@eduinf.lu.lv). Nāciet droši iekšā un klājiēt valā, kas jums uz sirds. Bet ja jūsu sirdi nekas nenomāc, mēs varam vienkārši patērēt par dzīvi, iedzert tēju un paskatīties fotoalbumu, kurā atspoguļoti SP rīkotie grandioziem pasākumi.

JĀNIS BĒRZIŅŠ

Uzmanību lāstekas!

Dzīve Bioloģijas fakultātē rit savu ierasto gaitu. Studenti ir jau atguvušies no negulētājām naktīm un grāmatu kalniem. Pirmais kurss ir veiksmīgi aklimatizējies - paspējis sačupoties ar (vai atgrūsties no) vecāko kursu kolēģiem. Otrā kursa nomāc domas par specializāciju - tas ir ļoti sarežģīts un atbildīgs mirklis. Kas nu ne, ja fakultātē ir sešas katedras: Botānikas un ekoloģijas katedra; Cilvēku un dzīvnieku fizioloģijas katedra; Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas katedra; Bioķīmijas molekulārās bioloģijas un ģenētikas katedra; Zooloģijas katedra un beidzot Augu fizioloģijas katedra. (Sirds velk uz vienu pusi, bet kursabiedrs uz citu.) Laikam jau vismierīgāk uzvedas trešais kurss. Ceturtais kurss "nesteidzīgi" cep augšā savus bakalaura darbus un reizēm skumst par to, ka izlaidums nenotiks Universitātes aulā. Studentu pašpārvalde darbojas pilnā sparā. Ir sadalīti amati, sareķinātas stipendijas, uzrīkota Valentīnballe. (Pilu cieņas un patiecības galvu noliecu tiem, kuri tika organizējuši un vadījuši šo pasākumu.) Neizpaliek bez apaļām jubilejām. Burvīgā Biologu partija "BB" svinēs 3 gadu pastāvēšanas jubileju. (Interesentus meklēt Bioloģijas fakultātes priekšsēdētāju Guntaru Strodu (īpaša pazīme - garmatāins)). Partijas kodols ir vecie, labie biedri, (Vieni no dažiem bioloģiem, kas stāvēja pie KNZ šūpuļa. KNZ dzemdību vieta atrodas Bioloģijas fakultātē.) kas māca un palīdz jaunajiem izprast dzīves gudrības - aktualizē studentu dzīvi, īsāk runājot, viņi ir mūsu fakultātes dvēsele. Kā jau katrā fakultātē, neiztiek bez kurioziem. Galvenā darbība noris Botānikas un ekoloģijas katedrā. Reiz policija bija atradusi līķi - (Jā, tie, kuri patlaban ēd vai gatavojas to darīt, izdomājiet, ko darīsiet pirmo, jo var palikt slikti.) cilvēku, kas būdams nedzīvs, neko par savas nāves apstākļiem pastāstīt nevarēja. Sakarā ar to, ka ķermenis bija bez ārējām vardarbības pazīmēm, nāves noteikšanas cēlonis policistiem sagādāja grūtības. Pēc sekcijas tika konstatēts liels sēņu daudzums vēderā, kas it kā netieši norādīja uz nāves iemeslu. Lai noskaidrotu patiesību, kuņģa saturs tika nosūtīts botānikas speciālistiem, lai tie noteiktu sēņu sugu.

Tā kā bija piektdienas vakars, sēnes atstāja ledusskapī līdz pirmdienai. Bet ne jau visiem darbs beidzās tik ātri. Kāds vēlīns botānikas speciālists pēc grūtas darba dienas vēlējās nedaudz atpūsties. Pēc iedzeršanas sagribējās mazliet uzkost. Savos meklējumos atvēris ledusskapi, viņš atrada burciņu ar skaistām lazdiņšēnēm, kuras tā vien prasījās, lai tās nosmeķē... Pirmdienas ritā fa-

Kīmijas fakultātes studentu pašpārvalde

Mācoties Kīmijas fakultātē, bieži ir nācies dzirdēt jautājumus - kas ir studentu pašpārvalde? Ar ko tā nodarbojas? Lai paskaidrotu, kas tā pašpārvalde īsti ir, nepieciešams nedaudz aplūkot tās veidošanās gaitu. 1995. gada saulainā maija pēcpusdienā fakultātes aktu zālē pulcējās Kīmijas fakultātes pasniedzēju un studentu kolektīvs, lai kopīgiem spēkiem izlemtu par tālāko fakultātes sabiedriskās dzīves likteni. "Pasniedzēju kolektīvs kļūst arvien vecāks, arī pasākumu rīkošanai vairs viņi nevar atvēlēt tik daudz laika kā senāk, tāpēc šim nolūkam ir nepieciešams piesaistīt jaunus spēkus," sapulces sākumā teica mūsu fakultātes dekāns, profesors A. Zicmanis. Fakultātē ir daudz sabiedriski aktīvu studentu. Diemžēl jāsaka, ka izvērtēšanās iespējas bija samērā niecīgas. Lai šiem cilvēkiem "atrasītu rokas" un realizētu progresīvas idejas, kas rodas studentu galvās, nepieciešams izveidot studentu organizāciju - fakultātes studentu pašpārvaldi - tika nolemts sapulces jautājumā. Tika izvirzīti pretendenti darbam jaunajā SPP, par to kandidatūrām notika balsošana un jaunizveidotā SPP bija gatava. Kā pirmais SPP priekšsēdētājs tika izvirzīts 3. kursa students Māris Kandars, kas vienmēr aktīvi piedalījās visos pasākumos, kas tika rīkoti Kīmijas fakultātes telpās. Priekšsēdētāja vietnieka statusā tika ievēlēts 2. kursa students Māris Turks. Pirmās pašpārvaldes darbība nebija pārāk veiksmīga. Nedz priekšsēdētājs, nedz arī viņa vietnieks neizrādīja iniciatīvu dažādu pasākumu rīkošanā un organizēšanā. Arī pašpārvaldes sapulces nebija pietiekami ļabi organizētas. 1995. gada rudens semestrī pašpārvaldes darbība apsīka pavisam - nebija nedz sapulču, nedz arī kāds apmeklēja 57. auditoriju (tagadējā pašpārvaldes telpa). Šķīta, ka pašpārvaldes darbība ir pārtrūkusi. Tomēr fakultātē atradās cilvēki, kas pašpārvaldes darbu gribēja un varēja turpināt. Viens no šādiem cilvēkiem bija Valters Paiders. Valters mācības Kīmijas fakultātē sāka 1994. gadā. Sākotnēji viņš ar

sevišķu sabiedrisko aktivitāti neizcēlās, bet tomēr tika ievērots no fakultātes vadības puses. 1994. gada pavasarī - Kīmiju dienu norises laikā viņam tika uzticēts vadīt atklāto stundu un rādīt eksperimentu demonstrējumus. Vai Valters ataisnoja uz viņu liktās cerības - domājams, ka lielā mērā - jā. Tieši Valters bija tas, kas 1995. gada rudenī sarīkoja jaunās vēlēšanas, tādējādi reanimējot pašpārvaldes darbu. Priekšā stāvēja grūts ceļš. Jaunajai pašpārvaldei bija nepieciešams vēlēšanu nolikums ("kārtības rullis"), kā arī priekšā stāvēja pašpārvaldes legalizācijas grūtais ceļš, jo tā nebija oficiāli reģistrēta ne Kīmijas fakultātē, ne Studentu padomē. Spītējot apkārtējo studentu atteiksmi - "priekš kam tā pašpārvalde vispār vajadzīga...", saujiņa sparīgu cilvēku - Valters Paiders (priekšsēdētājs), Uģis Melders, Edgars Melnis, Jānis Svinskis, Mārtiņš Ikaunieks, Agnese Leitāne, Jānis Upmalis, Agnese Rāboviča - turpināja darbu. Pirmais dokuments, kas tika izstrādāts un pieņemts pašpārvaldē bija vēlēšanu nolikums, tam sekoja pašpārvaldes noteikumu pieņemšana. Nopietnākais pārbaudījums pašpārvaldei bija 30. Kīmiju dienu gadadienas svētku rīkošana. Aktīvi pasākuma organizēšanā piedalījās Fizikālās kīmijas katedra. Orgkomitejas vadītāji - Andris Actiņš un Valters Paiders bija tie cilvēki, caur kuru rokām gāja visa informācija, kas saistīta ar pasākumu. Pasākums izdevās godam. 1997. gada septembrī tika rīkotas jaunās SPP vēlēšanas, šoreiz saskaņā ar vēlēšanu nolikumu. Par jaunās pašpārvaldes priekšsēdētāju tika atkārtoti izvirzīts Valters, taču viņš vairs nebija tas, kas visaktīvāk vadīja pašpārvaldi. Priekšplānā izvirzījās Uģis Melders un Jānis Svinskis - studenti, kas ir veikuši ārkārtīgi lielu darbu fakultātes popularizēšanā un sakaru dibināšanā ar citām fakultātēm. Tagadējais 2. kurss noteikti atceras savas iesvētības, kurās bez Kīmijas fakultātes studentiem piedalījās arī pārstāvji no citām fakultātēm. Tagad tas notiek tradicionāli. Martā

notika būtiskas pārmaiņas pašpārvaldes darbībā. No priekšsēdētāja amata atkāpās Valters Paiders, lai dotu vietu jauniem, perspektīviem pašpārvaldes cilvēkiem. Viņa vietā nāca Jānis Svinskis - students, kas ir ieguvusi ārkārtīgu popularitāti ne tikai mūsu fakultātē vien. Jānis Svinskis mācības uzsāka 1995. gada rudenī. Ar savu aktivitāti viņš drīz vien iekaroja pasniedzēju un studentu uzticību. Viņš nebaidījās piedalīties citu fakultāšu rīkotajos pasākumos, gluži otrādi - vienmēr līdzi ņēmot vēl kādu no fakultātes, tādējādi nesot Kīmijas fakultātes vārdu Universitātē. Šī raksta lasītāji droši vien jau būs noguruši no vēstures blāķa, kas tiem bija jāizlasa. Īsumā - ko tad īsti pašpārvalde dara? Pirmkārt, pašpārvalde ir atbildīga par pasākumu rīkošanu LU Kīmijas fakultātē. Gadā ir trīs pasākumi, kas ievieš kā tradīcijas - Fukšu balle (1. kursa iesvētības), kas norisinās oktobrī, Valentīna dienas (norises laiks - februāra 3. nedēļa) un Kīmiju dienas (parasti padsmīte maija datumā - otrā vai trešā maija nedēļa). Otrkārt, pašpārvalde palīdz realizēt dažādas idejas (dzejas dienas, Elvīsa atceres pasākumu u. tml.). Treškārt, paralēli organizatoriskajam darbam Kīmijas fakultātes studentu pašpārvaldes pienākums ietilpst arī sabiedriskās domas apsekojums fakultātē un tās paauna fakultātes Domē. Ceturtkārt, viens no pašpārvaldes lielākajiem panākumiem ir tas, ka fakultātes Domē ir divi studenti no pašpārvaldes, kas pār-

stāv studentu intereses un aizstāv viņu viedokli (piemēram, gadījumā ar kredītpunktu piešķiršanu/ nepiešķiršanu par fiziskās audzināšanas nodarbībām). Jāpiebilst, ka fakultātes mācību spēki ar deķanu priekšgalā visādi veicina un atbalsta SPP darbību. Kā jau minēts, fakultātes vadība piešķirusi pašpārvaldei 87. auditoriju, un pašlaik tā ir vieta, kur jebkurā laikā var nākt jebkurš students. Pašpārvaldes sēdes ir atklātas, un ikviens var tajās piedalīties. Sevišķi gaidīti ir jauni, idejām bagāti cilvēki. Nobeigumā gribētos dot īsu pārskatu par fakultātes darbu un sastāvu (dati: 1998. g. 1. jūnijs). Priekšsēdētājs: Jānis Svinskis; priekšsēdētāja vietnieks: Ivars Nākurts; pašpārvaldes locekļi: Uģis Melders, Agnese Leitāne, Oskars Stona, Anrijs Kirhners, Edgars Melnis, Jānis Kārkliņš, Ints Skarskāns. Ar pašpārvaldes atbalstu pagājušajā mācību gadā Kīmijas fakultātē tika sarīkoti 6 pasākumi - Fukšu balle, SPP vēlēšanas, Elvīsa atceres vakars, Valentīndienas balle, dzejas vakars un Kīmiju dienas. Pašpārvalde piedalās arī kīmiju avīzes veidošanā (par ko īpaši paldies nenogurstojošajam Valteram Paide-ram). Turpmākās ieceres - turpināt iesāktās tradīcijas, kā arī izveidot fakultātes sienasavīzi un atbalstīt studentu idejas.

JĀNIS SVINSKIS

Fizikas un matemātikas fakultāte

Laikam gan gandrīz visiem viss ir skaidrs par studijām Fizikas un matemātikas fakultātē: tās ir pietiekami grūtas un sarežģītas, lai būtu pa spēkam tikai pašiem attāpīgākajiem un, protams, tev, manu lasītāj. Vēl lielāka skaidrība ir par to, ka iekšā tikt arī nav nemaz tik viegli, ja tu, protams, neesi to vidū, kurus bez eksāmena ieskaita studentu pulkā. Tomēr ir viena sfēra, par kuru varētu nebūt tik plaša informācija pieejama: tā ir studentu dzīve ārpus studijām un sesijām.

Protams, varbūt tev ir gadījies avīzēs lasīt un bildēs skatīt to, kas Fizmatdienās notiek, varbūt pat pašam redzēt, kā notiek gājieni no centra uz Āgenskalnu katrā gadā 1. maijā un kā fizmatu oranžie krekliņi zib igadējās Kursas pavasara laivu braucienos Abavā. Tādā gadījumā tev jau ir neliels priekšstats par to, cik vētrains un notikumam bagāta ir viena kārtīga fizmatu studenta dzīve.

Lielāko daļu no pasākumiem fizmatos organizē un koordinē fakultātes studentu padome. Studentu padome, ko ievēl katru

gadu maija sākumā tieši Fizmatdienu laikā, ir struktūra, kas risina studentiem radušās problēmas, organizē un koordinē studentiem paredzētus pasākumus, palīdz realizēt viņu idejas un veic administratīvas funkcijas. Studentu padome ir tā vieta, kur katrs var atnākt ar savu bēdu vai ideju un saņemt padomu vai palīdzību. Tā, nu šķiet, šī vispārīgā plāpšana tev varētu būt apnikusi, tāpēc ķeršos pie konkrētākām lietām: kādi tad ir vērienīgākie pasākumi, kas notiek fizmatos (ja neskaita sesijas).

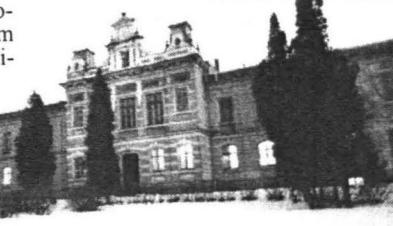
Pirmkārt jau ir jāpiemin Fizmatdienas, kas notiek katru gadu un parasti ilgst vairāk nekā nedēļu. Fizmatdienu ietvaros notiek dažādi pasākumi. Populārākie no tiem ir jau iepriekš pieminētais gājieni (policijas eskorta pavadībā!), gudro un atjaunīgā konkurss, laivu braucieni pa Abavu, sporta diena, konkurss Fizmats'XX, Zeļļu 8 parka talka, bridža turnīrs un, protams, lielā

Fizmatdienu balle.

Citi tradicionālie pasākumi ir fukšu balles un parastas balles Zeļļos, dažādi sporta pasākumi un aktīva piedalīšanās Universitātes sporta kluba rīkotajās sacensībās. Nu, ko es tev vispār stāstu, ne tikai aktīva piedalīšanās, bet tradicionāli ir tieši regulāra godalgotu vietu ieņemšana.

Seit minētie pasākumi ir tikai paši populārākie, notiek arī daudzas citas lietas, respektīvi, katrs var izvēlēties savai gaurmei piemērotākās. Starp citu, daudzi pamana to visu ļoti veiksmīgi savienot arī ar mācībām un pat ar darbu.

ILZE STRAUME

kultātē atsākās darbs. Kad speciālists sāka meklēt sēnes, viņu pārņēma "viegla" neizpratne - Kur ir sēnes? Beigās tomēr, spriežot pēc Botānikas katedras darbinieku skaita netaisnības, varēja secināt, ka tās sēnes nebija indīgas un mušmierainas. Ja kāds interesējās par bioloģiem, viņu darbu un atpūtu - ēsiet laipni gaidīti. Vienīgi, esiet uzmanīgi, jo vīrs ieejas fakultātē ir lielas lāstekas!

KASPARS VĪBĀNS

INFORMĀCIJA, REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**Kas, kur, kad kārtoja
sesiju, un kas no tā
sanāca**

Špikot vai nešpikot? Lūk, kāds jautājums! Mūžs, cik mūžs ir sesija. Kā nokārtot sesiju? Kā izkulties sveikā? Kā izpatikt bargajiem mācībspēkiem? Šie jautājumi ir bijuši aktuāli pirms desmit, divdesmit un pat simts gadiem. Katrā augstskolā ir savas tradīcijas, kā nokārtot sesiju, tādēļ varu tikai padalīties ar savu pieredzi un novērojumiem. Tātad studentus varēja iedalīt šādās kastēs:

1) "Špikotāju draudzīgais bariņš"

Ši draugu kompānija kārtoja ieskaiti vai eksāmenu dienas beigās, kad mācībspēki jau bija krietni noguruši. Viņi mēdza sēdēt pēdējā solā un atstāt aiz sevis solā kladi, kurā ir atbildes uz eksāmena biļetēm. Parasti viņi viegli nokārtoja eksāmenu.

2) "Zubritāji"

Nekad nešpikojā. Gāja kārtot eksāmenus pirmie. Viņus nebedēja nekādas krustugunis.

3) "Ātrrunātāji"

Tie bija īpaši indivīdi, kuri bija iemanījušies ātri, ātri runāt un bērt vārdus kā pupas. Radās iespaids, ka šie studenti ir ļoti zinoši.

4) "Cittautieši"

70. - 80. gados Mākslas akadēmijā lekcijas tika lasītas un pierakstītas latviešu valodā, bet atbildēt drīkstēja krieviski, ja students tā vēlējas. Tad arī studenti bieži izmantoja šo iespēju runāt krievu valodā un pie tam ārkārtīgi ātri.

5) "Vaidētāji"

Visbiežāk tie bija gados vecāki studenti, kas bija ģimenes cilvēki. Tiklīdz viņi jūta, ka eksāmenu nevarēs nokārtot, viņi sāka čīkstēt un vaidēt par grūto mūžu, sūro darbu un nakts darba stundām. Mācībspēki parasti iežēlojās par šiem studentiem, un sesija tika tadā veidā kārtota no gada gadā.

6) "Jaunās, topošās māmiņas"

Protams, profesoram necēlas roka ielikt sliktu atzīmi māmiņai ar zīdaini uz rokām vai grūtniecei. Šādu studenšu bija daudz un, neņemot akadēmiskos atvaļinājumus, viņas mācēja gan bērņus radīt, gan paspēt sesiju nokārtot.

7) "Raudātāji"

Šie studenti žēli un ilgi raudāja, bēdīgi lūkojās pa trešā stāva logu, līdz profesora sirds iežēlojās un roka ierakstīja atzīmi.

8) "Mānītāji"

Šie studenti centās iežēlināt profesorus ar stāstījumiem par to, cik nelaimīgs ir tādas un tādas biļetes numurs un kā viņiem neveicas ar šo skaitli. Arī šiem studentiem šad tad izdevās šāds numurs.

9) "Uz "dullo gājēji"

Bija īpašas personības, kurām bija tik lieli nopelni kādā speciālā priekšmetā, ka mācībspēki uz viņu trūkumiem raudzījās "caur pirkstiem".

10) "Pēdējās nakts urbēji"

Tādi ir bijuši visos laikos. Viņiem kaut kā izdevās visu nokavēto savākt, iemācīties un spoži nokārtot eksāmenus.

Un vēl, Akadēmijā kaut kā nebija vērojama īpaša izpatikšana mācībspēkiem gērbšanās vai īpašas izturēšanās ziņā. Vērtēja pēc talanta un darba. Bet viens no studentu mīļākajiem profesoriem - Mavriks Vulfsons - bieži vien marksisma eksāmenos tā arī pateica: - Mīlīši, jūs man ļoti patīkat, bet zināt jūs tikai uz četri!

Tomēr šķiet, ka špikšana paliek pagātnē, aizvien biežāk mūsdienu studentu, sesijas kārtotāju vai neklātnieku apraud dažādi testi un apspiež datori, bet līdz ar to zūd īpaša sesijas noskaņa un romantika.

INGMĀRA ZĀLĪTE,
Mākslas akadēmijas absolvente

On March 12, at 14.00 in LU, Raiņa bulv. 19, 21. aud.
one of the "Career Days '99" participants

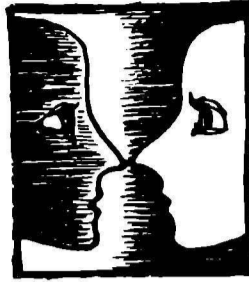
Procter & Gamble
welcomes you to "Business case study"

The main topic: The importance of Brand equity and Consumer Understanding in business decision making.
Afterwards: Information about the company and career opportunities in "Procter & Gamble".

A I C I N Ā M trešdien, 1999. gada 10. martā piedalīties
LATVIJAS FIZIKAS UN
MATEMĀTIKAS BIEDRĪBAS
dibināšanas 60 gadu atcerē

plkst. 17⁰⁰ atmiņu brīdis Jāņa / Mārtiņa kapos
pie Gulbju dzimtas pieminekļa Krēslas ielas tuvu
plkst. 18⁰⁰ saviesīga vakarēšana ar kafiju un kļiņģeri Zeļļu ielā 8
Gaidīsim LFB biedrus un visus interesentus,
sevišķi studentus.

LFB Valde

**Saskarsmes Internets-studentu ikdiena
māksla**

Palūkojies spoguļi! Tu domā, ka tam nav nozīmes? Tu saki, ne-skati vīru no cepures. Tomēr, tomēr - saskarsmes psihologi apgalvo pilnīgi pretējo. Tavam izskatam ir ārkārtīgi liela nozīme, tā ir tava vizītkarte. Nozīmīgs ir arī tavs izturēšanās veids, runas maniere un uzvedība. Otra cilvēka psiholoģisko īpašību novērtējums pirmajos saskarsmes mirkļos praktiski vienmēr pamatojas uz iespaidu, kādu rada ārējais izskats.

Pastāv zināmi uztveres etaloni un standarti, kas ļauj, pamatojoties tikai uz ārējo izskatu - piedēvēt labsirdību, nopietnību, atsaucību, gudrību vai pilnīgi pretēji - cietsirdību, godkāri, vieglprātību. Dzīves laikā izveidojušies standarti un stereotipi ir ļoti nozīmīgi personības uzvedībā. Tie vienkāršo attiecības.

Ikdienā mums jāsaprotas ar dažādiem cilvēkiem. Daudzos gadījumos tikai uz īslaicīgas uztveres pamata jānovērtē šie cilvēki un jāizvēlas saprātīgākais uzvedības un darbības veids attiecībā pret katru no tiem. Šajos gadījumos mēs sastopamies ar pirmo iespaidu un gandrīz tikai šī iespaids ietvaros, - ar tam atbilstošu uzvedību.

Ir tendence skatīties cilvēkam piedēvēt gaišu prātu, labsirdību u. c. labas īpašības, bet tam, kurš mums nepatīk, mēs piedēvējam negatīvas īpašības. Tāda attieksme rada saskarsmes barjeras.

Cilvēka seja, acu skatienā izpaužas viņa dominējošās domas un jūtas. Mēs pievēršam uzmanību acu skatienam, prasmei skatīties uz otru cilvēku. Acu skatienā izpaužas cilvēka iekšējā harmonija un disharmonija. Uzsklausot otru, mēs vērojam, ko pauž viņa acis un seja sarunas brīdī, vai izteiksme nekontrastē ar teikto. Tā mēs pamazām atklājam otra cilvēka psihemocionālos stāvokļus, rodam ievirzi, kā izturēties pret šo cilvēku. Pēc vienām iezīmēm, kas veido cilvēka tēlu, mēs spriežam par viņa rasi, nacionālo piederību, pēc citām - par dzimumu, vecumu, sociālo piederību un kultūras līmeni.

Lielā loma cilvēka uztverē ir apģērbam. Mode ir savstarpēja atdarināšana. Diemžēl daudzi, tikai virspusēji būdami moderni, zaudē savu seju, savu esību, jo apģērbs zināmā mērā diktē arī uzvedību saskarsmē.

No tā, kā cilvēki uztver viens otru, ir atkarīga viņu savstarpējo attiecību tālāka attīstība. Ja kāds atstāj labu iespaidu, viņu parasti atbalsta. Sākotnējā attiecību attīstības loģika praktiski ir atkarīga no tā, kā cits cilvēks ir uztverts, nevis no tā, kāds viņš patiesībā ir. Turklāt subjektīvisms ir lielāks, ja saskarsmes situācija ir mazāk reglamentēta.

Arī uzvedība, līdzīgi sejai, atstāj otra cilvēka apziņā kopiespaidu par prātu un personības briedumu. Pazemināta uzvedības kritika var pat pārtraukt saskarsmi.

Otra cilvēka tēla veidošanu mūsu apziņā nosaka emocijas un jūtas, uztvere, domāšana, atmiņa, iztēle u. c. Simpātijas un antipātijas netieši atkarīgas no mūsu un dzīves pieredzes.

Materiālu sagatavoja
LINDA KALNIŅA

Pašaizsardzība vai māksla?

Cilvēka dabā ir ielikta prasība pēc sevis realizācijas. Viens no daudzajiem ceļiem ir cīņas māksla. Latvijā jau ilgstoši ir pazīstami vairāki Austrumu cīņu paveidi. Arī es esmu ilgstoši ar tiem nodarbojies un ieguvis Taekvondo brūnās jostas pakāpi. Laika gaitā mani meklējumi ir noveduši līdz Maskavai, kur es aizrāvos ar universālu kaujas sistēmu "Barss", kuru apgūstot, ieguvu instruktora diplomu. Es jutu, ka ar to ir par maz, ka nedrīkst apstāties pie sasniegtā, bet ir jāturpina strādāt tālāk.

Pēc ilgstošiem meklējumiem Krievijā, nonācu Krasnodarā pie krievu cīņas mākslas speciālistiem, kur iepazīnos ar unikālu kaujas sistēmu. Tā balstās uz vienkāršību, dabiskumu un drošību, ko diktē pati daba. Šī sistēma ir zinātniski izstrādāta, tā balstās uz mehānikas, fizikas un cilvēka anatomijas zināšanām.

Šīs kaujas sistēmas iespējas ir neierobežotas - cilvēkam ir dota iespēja mācīties un attīstīties visu mūžu. Padomju laikos Krievijā bija vairāki institūti, kuri izstrādāja speciālu cīņas metodiku. Ar to nodarbojās tikai elitāras armijas vienības un spēcieni (NKVD, KGB). Tagad tā ir pieejama visiem interesentiem.

Sistēmai ir reāla kaujas pieredze, tā ir pārbaudīta praksē. Cīņa ir unikāla ar to, ka netiek izmantots fizisks spēks un ar to var nodarboties jebkādas fiziskās sagatavotības cilvēks.

Ja jūtat, ka tas jūs ir ieinteresējis, tad nāciet uz ievadlekciju un paraugdemonstrējumiem.

Tālrunis uzziņām: 9-547539 (mob.).

EGĪLS HELMANIS

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido TOMS GRĪNBERGS
Numurā izmantoti ANDAS LASES UN INGMĀRAS ZĀLĪTES zīmējumi
Avīzes līdz jums nogādā MAREKS LAUVA

Patiesi - katram LU studentam ir pieejams dators ar piešķirto pasaules tīmeklim. Ir pat atsevišķu fakultāšu katedras un nodaļas, kur pastiprināti apgūst prasmi rīkoties ar mūsdienu tehnoloģijas brīnumu. Protams, ne mazāk laika pie datora tiek pavadīts arī citās fakultātēs, kurās nav specializācijas datormācībā. Ir jauki sēdēt pie datora un uz labu laimi nepārtraukti ieslīgt Interneta dziļumos arvien dziļāk un dziļāk, bet vēl jaukā ir to darīt mērķtiecīgi.

Es varu ieteikt ļoti izdevīgu veidu, kā visu šo interesanto Interneta pasaules apgūšanas māku iemācīties pilnīgi par velti. Tāpēc lūdzu jūs paviesoties (ja līdz šim tas vēl nav darīts) Ziemeļvalstu informācijas biroja lasītavā, Basteja bulvārī 14, 2. stāvā, kur jums galdā tiks pilnīgi jaunas, tikko saņemtas grāmatas. Piemēram, par datoru tehniku jūs varat apgūt visu interesējošo no grāmatām: Mueller Scott "Upgrading and Repairing PCs" un Linda Mui "When you can't find your UNIX system administrator"

Jau iepriekš daudz aprunātās iemaņas mērķtiecīgai Interneta izmantošanai jūs varat iegūt, izlasot grāmatas, kas ir domātas Internet lietotājiem-iesācējiem, bet, izlasot kādu no tām līdz galam, tevi par tādu jau vairs nevarētu saukt. Piemēram - lieliska grāmata latviešu valodā (!) - Anguss Kenedijs "Interneta rokasgrāmata" u. c. Interesējošo informāciju atrast Internetā tev palīdzēs grāmatas: Valerie Quercia "Internet in a Nutshell"; Daniel J. Barrett "Finding Information Online" u. c. Ar filozofisku skatieni uz pasaules kultūru objektu - Internetu - jums pavērties ļaus grāmatas: Frances Cairncross "The Death of Distance: How the communication revolution will change our lives"

Pieredzējušākie Interneta cienītāji atzinīgi novērtēs grāmatas par mājas lapu veidošanu.

Šajā pašā lasītavā ir atrodamas arī grāmatas, kas veltītas pilnīgi jaunai Interneta apakšnodaļai - par Interneta drošības jautājumiem utt.

Šeit pat ir brīvi pieejamas trīs Interneta vietas, kur jūs varat divas stundas dienā (stundu pie kārtas, otru - pēc laiciņa) izmantot pieeju pasaules tīmekļiem.

Sīkākai informācijai iegūšanai kalpos tālruni: 7-211006; 7-213233; www.Nord.LV vai sūtiet vēstules pa e-pastu - www.Nordbibl@latnet.lv

ANDRIS ŠIROVS,
Bioloģijas fakultāte

PALAUZI GALVU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Sastādījis SANDRA IKSTENA

1. Svinīga skate, gājijens. 2. Viens no gada mēnešiem. 3. Galvaspilsēta Eiropā. 4. Zinātnes un tehnikas nozare. 5. Virsbūve automašīnām. 6. Viena no garas kinofilmās daļām. 7. Spēks, spēja. 8. Apdzīvota vieta Valkas rajonā. 9. Krievu šahists. 10. Piederības vietniekvārds. 11. Atlikums konta debetā vai kredītā. 12. Franču Nobela prēmijas laureāts medicīnā. 13. Augu vairošanās orgāns. 14. Slazdi. 15. Liela sala Austrālijas DA piekrastē. 16. Priecīgs, liksms nokarpojums. 17. Naudas vienības Tai-zemē. 18. Mantoti vai piešķirti goda nosaukumi. 19. Neprincipālītātes piekritējs. 20. Valsts Eiropā. 21. Savienojuma zīme. 22. Ūdens dievs ēģiptiešu mitoloģijā. 23. Augstas amatpersonas tituls. 24. Valsts iestāde, kas pārrauga iespaiddarbus, radioraidījumus utt. 25. Sporta rīks tenisā, badmintonā. 26. Darbīgs vulkāns Tenerifēs salā. 27. Slavens franču kinoaktieris. 28. Izpratne. 29. Ar redzami uztveramo elektromagnētisko viļņu plūsmu. 30. Nervu sistēmas centrālā daļa. 31. Sliktas, apvainojošas runas par kādu. 32. Dēku, piedzīvojumu meklētājas. 33. Laukums lielas ēkas priekšā. 34. Desmit dienu laika posms. 35. Sieviete, kas pilda zemākus pienākumus noteiktā vietā un laikā. 36. Apdedzināts krāsainais māls. 37. Tropiskie cikloni. 38. Ārkārtīgi retumi. 39. Līgavas uzņemšana sievas kārtā. 40. Organismi, kas spēj dzīvot bez gaisa, skābekļa. 41. Nelieli, asi iedobumi. 42. Periodiski izdevumi ar tīsiem ziņojumiem. 43. Valsts Ziemeļamerikā. 44. Pasuga, paveids. 45. Matemātikā - vienā teikumā ietverts atzinums, kas jāapstiprina vai jā noliedz ar pierādījumu. 46. Automātisks šaujamerocis (pistole, šautene). 47. Meklēt atbildi (pām. noz.). 48. Sacensību veids ar saīsinātu apdomas laiku. 49. Uzraksts uz monētas. 50. Liela pilsēta Irjā. 51. Sausi augļi, neveroņi. 52. Kājas daļas no ceļa locītavas līdz potītei. 53. Ofiss. 54. Vica.

Iepriekšējā UA publicētās mīklas atbildes

1. Kurjē. 2. Nevada. 3. Optika. 4. Mezģis. 5. Frakts. 6. Mičels. 7. Vīruss. 8. Legāts. 9. Seksta. 10. Hurāls. 11. Novēle. 12. Bekars. 13. Reguls. 14. Arizo. 15. Cēzars. 16. Seišas. 17. Kokars. 18. Atēnas. 19. Galis. 20. Zābaki. 21. Velkurs. 22. Lustra. 23. Vēbers. 24. Dacans. 25. Kajakas. 26. Rakele. 27. Bībele. 28. Vācēle. 29. Parīze. 30. Pikets.

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas vestibulā blakus telefona automātiem)

Tālrunis: 7222944; mājas lapa: http://ieva05.lanet.lv/~luua

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.